

KONWENT STRATEGICZNY
powołany przez Zarząd Powiatu Aleksandrowskiego

Moderacja procesu:
Wojciech Odzimek, Dominika Janas-Pach
FRDL MISTIA

Strategia Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	3
II.	WSTĘP	4
III.	PRZESŁANKI AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU	5
IV.	METODYKA PROCESU PLANOWANIA STRATEGICZNEGO W POWIECIE ALEKSANDROWSKIM.....	7
V.	HARMONOGRAM PRAC	10
VI.	WIZJA.....	12
VII.	MISJA	13
VIII.	ANALIZA SWOT.....	14
IX.	PLAN OPERACYJNY STRATEGII ROZWOJU	19
X.	MIERNIKI REALIZACJI CELÓW.....	81
XI.	ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI WYŻSZEGO RZĘDU	85
XII.	REKOMENDACJE WDROŻENIOWE	89

I. WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020 to jeden z najważniejszych dokumentów przygotowanych przez samorząd. Określa on priorytety i cele polityki rozwoju, prowadzonej na terenie Powiatu. Niniejsza strategia jest zapisem świadomych wyborów naszych mieszkańców i pokazuje koncepcję rozwoju zaplanowaną na kolejne lata. Opracowanie Strategii jest wynikiem porozumienia różnych środowisk i dowodem silnego poczucia odpowiedzialności społeczności lokalnej za przyszłość Powiatu Aleksandrowskiego.

Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, zobowiązuje samorząd lokalny do prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o strategię. Potrzeba posiadania strategii rozwoju dla Powiatu Aleksandrowskiego wynika nie tylko z uwarunkowań prawnych i standardów europejskich, ale także z pragmatycznego punktu widzenia. Jest to skuteczne narzędzie w procesie rozwoju. Dzięki powiązaniu celów strategii z zadaniami zapewniona zostanie kompleksowość działań oraz znacznie lepsza efektywność gospodarowania zasobami i środkami finansowymi. Strategia umożliwi pozyskanie kolejnych funduszy unijnych oraz krajowych środków finansowych. Planowanie, monitorowanie i ocena realizacji celów wynikających z niniejszego dokumentu, w połączeniu z jawnością życia publicznego, będą sprzyjać wyzwaniu aktywności mieszkańców wokół zadań realizowanych przez samorząd.

Strategia aktualizowana była na warsztatach roboczych z udziałem Konwentu Strategicznego powołanego uchwałą Zarządu Powiatu, które były płaszczyzną wymiany poglądów, ale również ujawniania konfliktów interesów, a co najważniejsze ustalania wspólnej wizji rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego.

Pragnę podziękować wszystkim uczestnikom Konwentu Strategicznego, w skład których weszli przedstawiciele władz powiatowych, radni, władze samorządowe gmin wchodzących w skład Powiatu Aleksandrowskiego, urzędnicy samorządowi, dyrektorzy jednostek powiatowych, przedstawiciele organizacji gospodarczych, szkół, instytucji polityki społecznej, reprezentanci przedsiębiorców oraz lokalnych organizacji pozarządowych, za poświęcony czas, odpowiedzialność w podejściu do spraw publicznych oraz merytoryczne zaangażowanie.

Jestem przekonany, że Strategia Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020 spełni swoją rolę i będzie służyć rozwojowi naszej społeczności lokalnej.

Zbigniew Żbikowski
Starosta Aleksandrowski

II. WSTĘP

Proces aktualizacji **Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020** rozpoczęto w lipcu 2010 roku. Działanie to było jednym z komponentów projektu „**Podniesienie jakości działania urzędów i usług dla mieszkańców poprzez wdrożenie zaktualizowanej Metody PRI w gminach i powiatach**” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach **Europejskiego Funduszu Społecznego (PO Kapitał Ludzki - Działanie 5.2.1)**. Realizatorem projektu była Małopolska Szkoła Administracji Publicznej z Krakowa wraz z Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie, Związkiem Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Związkiem Miast Polskich oraz Związkiem Powiatów Polskich. Komponent dotyczący aktualizacji lub budowy strategii rozwoju jednostek samorządu terytorialnego realizowany był przez FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji z Krakowa.

Aktualizację Strategii oparto na modelu partnerskim, dzięki czemu dokument ten stanowi swoiste zaproszenie do współpracy dla wszystkich podmiotów lokalnych zainteresowanych przyszłością Powiatu Aleksandrowskiego. „Strategia Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020” powstała dzięki aktywności członków Konwentu Strategicznego, skupiającego liderów życia gospodarczego i społecznego Powiatu.

Aktualizacja strategii podyktowana została istotną potrzebą i wymogiem nowej sytuacji społeczno-gospodarczej Powiatu Aleksandrowskiego, regionu kujawsko-pomorskiego i Polski, związanej głównie z funkcjonowaniem naszego kraju w strukturach Unii Europejskiej oraz nowymi możliwościami związanymi z pozyskiwaniem funduszy unijnych na rozwój lokalny. Oparcie rozwoju Powiatu na długofalowym planowaniu, na przejrzystych celach o różnym horyzoncie czasowym, stanowi klucz do efektywnego zarządzania i współpracy lokalnej. Strategia pomaga skoordynować działania różnych instytucji, działających w sferach społecznej i gospodarczej na terenie Powiatu, wokół priorytetowych kierunków rozwoju.

Stworzone plany działań przede wszystkim kładą nacisk na **zrównoważony rozwój** Powiatu. Jest on rozumiany jako proces, w którym następuje integrowanie działań politycznych, gospodarczych, społecznych i przestrzennych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych. Zrównoważony rozwój ma na celu wyrównanie szans w dostępie do środowiska zarówno współczesnego społeczeństwa, jak również przyszłych pokoleń.

Okres realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego przyjęto na dziesięć lat (2011-2020). Strategia została sformułowana w ścisłej korelacji z kluczowymi dokumentami planistycznymi na szczeblu lokalnym - oraz regionalnym.

Zapisy niniejszej Strategii są jednocześnie spójne z Programami Operacyjnymi, według których dysponowane są w Polsce środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

III. PRZESŁANKI AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU

Przyjęta w 2001 r. Strategia Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego, stała się z upływem czasu dokumentem wymagającym gruntownej aktualizacji pod kątem zadań realizacyjnych. Prace prowadzone nad aktualizacją dokumentu nie wykazały przesłanek, które uzasadniałyby decyzję o całkowitym odrzuceniu przyjętej wizji, kierunków rozwoju, celów strategicznych. Oczywiście wymagały one weryfikacji i dostosowania do obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej, jednak proces ten należy rozpatrywać jako aktualizację, a nie budowę od podstaw. Za takim podejściem przemawiają następujące argumenty:

- Strategia jako nadrzędny dokument samorządu, oddziałujący i wyznaczający ramy dla inicjatyw podejmowanych przez szerokie grono podmiotów powinna mieć możliwie stabilny i trwały charakter,
- Strategia została opracowana w szerokim procesie partycypacji społecznej, stanowiąc wyraz konsensusu,
- Strategia uwzględnia podstawowe zasady polityki rozwoju lokalnego i regionalnego, takie jak partnerstwo, programową autonomię samorządu oraz zrównoważony rozwój w wymiarze społecznym, przestrzennym oraz środowiskowym.

Należy jednocześnie zauważyć, że racjonalne zarządzanie polityką rozwoju powinno opierać się na „kroczącym” planowaniu strategicznym, co w konsekwencji uzasadnia potrzebę okresowego przeglądu realizacji przyjętych celów oraz możliwą ich aktualizację. Uznając, że w okresie, który upłynął od przyjęcia Strategii, zarówno w otoczeniu zewnętrznym, jak i w relacjach wewnętrznych, zaszły realne zmiany wpływające na rozwój Powiatu, władze samorządowe za zasadne i właściwe uznały przeprowadzenie aktualizacji tego dokumentu.

Przesłanki formalne aktualizacji Strategii

W warstwie odnoszącej się do zmian w otoczeniu regulacyjnym, prace nad aktualizacją Strategii miały na celu:

- zapewnienie spójności pomiędzy strategią Powiatu, a celami: zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zaktualizowanej Strategii Rozwoju Kraju do 2020 roku oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020,
- uaktualnienie zapisów strategii zgodnie z wdrożonymi zmianami prawa.

Aktualizacja Strategii doprowadziła do wydłużenia jej horyzontu czasowego - do roku 2020, co jest uzasadnione:

- potrzebą zapewnienia spójności z horyzontem czasowym aktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- potrzebą zapewnienia spójności z horyzontem czasowym Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego oraz zaktualizowanej Strategii Rozwoju Kraju;
- przyjęciem horyzontu zbieżnego z okresem kolejnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej (tj. 2014-2020) oraz z horyzontem Strategii „UE 2020”, stanowiącej kontynuację Strategii Lizbońskiej.

Przesłanki aktualizacji Strategii wynikające ze zmian w sferze realnej

W dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości, o rozwoju w coraz większym stopniu decydują zarówno indywidualne aspiracje i kreatywność mieszkańców

regionu, jak i procesy toczące się w przestrzeni wolnorynkowej gospodarki, w niewielkim stopniu zależne od interwencji polityk publicznych. Wszystkie te czynniki wpływają na efekty gospodarcze, rynek pracy oraz warunki życia w Powiecie i regionie.

Aktualizacja Strategii uwzględnia nowe przesłanki zmian i procesy wewnętrzne, wpływające - obecnie i w perspektywie najbliższej dekady - na politykę rozwoju regionu i Powiatu. Zaliczyć do nich należy:

- rosnący poziom zróżnicowania rozwoju społeczno-gospodarczego pomiędzy poszczególnymi częściami regionu,
- rosnące znaczenie obszarów przewagi konkurencyjnej, szczególnie takich jak: przemysł edukacji i wiedzy oraz czasu wolnego,
- potrzeba ściślejszego powiązania inwestycji w infrastrukturę z poprawą dostępności przestrzennej w układzie wewnętrznym i regionalnym,
- wzrost znaczenia subregionów jako obszarów funkcjonalnych,
- rosnąca rola ośrodków miejskich w generowaniu wysokiej jakości, trwałych miejsc pracy oraz postępujący proces suburbanizacji,
- rosnące znaczenie procesu przemian demograficznych dla rozwoju.

IV. METODYKA PROCESU PLANOWANIA STRATEGICZNEGO W POWIECIE ALEKSANDROWSKIM

Przyjęta metodyka aktualizacji Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego oparta została na partnersko-ekspertskim modelu budowy planów strategicznych, w pełni oddającym oczekiwania krajowych oraz unijnych instytucji wspomagających rozwój lokalny i regionalny w Polsce.

Organizacja procesu

Wszystkie etapy planowania strategicznego są ważne, jednak dwa z nich mają znaczenie zasadnicze: organizacja procesu oraz tworzenie planów działań. Ten ostatni etap stanowi zwieńczenie wszystkich wysiłków. Jeśli jednak proces nie jest dobrze zorganizowany w momencie startu, wszystkie późniejsze działania stają się trudniejsze, a przebieg samego procesu może zostać poważnie zakłócony. Etap pierwszy to tzw. „zaplanowanie planowania”, czyli „plan for planning”.

Idea planowania strategicznego promowana przez instytucje europejskie oparta jest na szerokim partnerstwie lokalnym, wspieranym przez konsultantów zewnętrznych. Zatem tak istotne stało się zaangażowanie do tego procesu lokalnych liderów społeczno-gospodarczych. Grupę tę zaprosił do współpracy Zarząd Powiatu Aleksandrowskiego. W skład Konwentu Strategicznego weszli przedstawiciele władz samorządowych, radni, urzędnicy samorządowi, przedstawiciele szkół, instytucji polityki społecznej, reprezentanci sfery biznesu, lokalnych organizacji pozarządowych i gospodarczych oraz przedstawiciele instytucji użyteczności publicznej.

Obraz środowiska lokalnego - diagnoza społeczno-gospodarcza Powiatu Aleksandrowskiego

Planowanie strategiczne oparte jest na obiektywnej ocenie społecznego i ekonomicznego potencjału społeczności lokalnej w perspektywie regionu. W ramach realizacji tych działań przeprowadzona została ekspercka diagnoza społeczno-gospodarcza Powiatu Aleksandrowskiego w ujęciu dynamicznym oraz porównawczym (w stosunku do powiatów dysponujących podobnym potencjałem społeczno-ekonomicznym). W efekcie prac eksperckich powstała analiza pt. „Diagnoza społeczno-gospodarcza Powiatu Aleksandrowskiego”, będąca punktem wyjścia do prac planistycznych i stanowiąca załącznik do niniejszej strategii. Praca analityczna konsultantów FRDL MISTiA prowadzona była w oparciu o materiały i dokumenty uzyskane z Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Regionalnych), Powiatowego Urzędu Pracy w Aleksandrowie Kujawskim oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu, a także ze Starostwa Powiatowego w Aleksandrowie Kujawskim i urzędów gmin z terenu Powiatu Aleksandrowskiego.

Analiza uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych - analiza strategiczna przeprowadzona metodą SWOT

Kolejnym ważnym elementem prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego była analiza zasobów wewnętrznych Powiatu oraz analiza otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń dla jego dalszego rozwoju. W tym celu na warsztatach strategicznych z Konwentem Strategicznym przeprowadzono analizę SWOT (posługując się Techniką Grup Nominalnych), która stała się podstawą do sformułowania podstawowych wyzwań i zagadnień strategicznych dla Powiatu. Jednocześnie przeprowadzono analizę PESTER, która

ułatwiła identyfikację trendów płynących z otoczenia zewnętrznego (politycznych, ekonomicznych, społecznych, technologicznych, ekologicznych i regulatywnych / prawnych), rozumianych jako szanse, ale także zagrożenia.

Weryfikacja kierunków priorytetowych dla Powiatu Aleksandrowskiego

Zasadniczą rolą Konwentu Strategicznego była weryfikacja kierunków priorytetowych, odzwierciedlających zasadnicze pola działań w zakresie intensyfikowania rozwoju. Weryfikacja kierunków priorytetowych była wynikiem analizy bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej w Powiecie oraz analizy otoczenia zewnętrznego (SWOT).

Weryfikacja kierunków priorytetowych nastąpiła na warsztatach strategicznych, dając uczestnikom szansę na pracę indywidualną, w zespołach i na sesji plenarnej. Dzięki temu umożliwiono członkom Konwentu Strategicznego podjęcie całościowej refleksji nad perspektywami rozwoju Powiatu. W efekcie wyróżniono cztery kierunki priorytetowe:

- 1. GOSPODARKA LOKALNA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA**
- 2. KAPITAŁ LUDZKI I USŁUGI PUBLICZNE**
- 3. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO I BIORÓŻNORODNOŚCI**
- 4. ATRAKCYJNOŚĆ TURYSTYCZNA POWIATU**

Plany operacyjne - cele strategiczne, cele operacyjne, zadania

Kolejną ważną rolą Konwentu Strategicznego była weryfikacja planów operacyjnych „starej” strategii rozwoju oraz formułowanie nowych celów i zadań dla zidentyfikowanych kierunków priorytetowych. By ukazać hierarchię i powiązania łączące poszczególne poziomy planów operacyjnych, opisano je w następującym układzie:

- cele strategiczne (odpowiadające na pytanie: co chcemy osiągnąć?)
- cele operacyjne (w jaki sposób to osiągnąć?)
- zadania (co zrobimy?)

W ciągu trzech sesji warsztatowych z członkami Konwentu Strategicznego powstały plany operacyjne w zdefiniowanych kierunkach priorytetowych, wieńcząc tym samym prace merytoryczne nad Strategią Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020. Ostateczna wersja zaktualizowanej Strategii jest dokumentem perspektywicznym i długofalowym, a jednocześnie wskazującym priorytety i narzędzia realizacji, które na najbliższe lata wydają się stwarzać najwięcej możliwości dla rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu Aleksandrowskiego. Ponadto dołożono starań, aby zapewnić spójność założeń strategicznych z zapisami dokumentów wyższego rzędu, takich jak: Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Strategia Rozwoju Kraju do 2020 r., Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020.

Z biegiem czasu, w procesie wdrażania, Strategia Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego będzie ulegać modyfikacjom i aktualizacjom tak, aby jej realizacja odpowiadała bieżącym potrzebom i aspiracjom lokalnej społeczności.

Warsztaty z członkami Konwentu Strategicznego prowadzono metodami interaktywnymi z użyciem narzędzi (technik) treningowych, pozwalających uczestnikom indywidualnie i grupowo identyfikować, następnie analizować i proponować możliwe rozwiązania. Ten sposób pracy traktuje uczestników spotkań

jako ekspertów posiadających znaczące doświadczenie, a rolą konsultantów jest prowadzenie procesu aktualizacji strategii oraz proponowanie narzędzi i podawanie przykładów rozwiązań sprawdzonych w innych samorządach. Każde spotkanie warsztatowe prowadzone było urozmaiconymi technikami: mini wykłady z użyciem prezentacji multimedialnych, techniki kreatywne, prace z formularzem, techniki pracy zespołowej, moderowana dyskusja.

V. HARMONOGRAM PRAC

1. Spotkanie o charakterze wprowadzającym konsultantów FRDL MISTiA z Zarządem Powiatu - 7 września 2010 r.:

Cele spotkania:

- Prezentacja zakresu prac warsztatowych planowanych w Powiecie Aleksandrowskim oraz zakresu odpowiedzialności poszczególnych podmiotów biorących udział w procesie aktualizacji Strategii;
- Ustalenie składu Konwentu Strategicznego;
- Ustalenie harmonogramu sesji warsztatowych z Konwentem Strategicznym;
- Uszczegółowienie programu sesji warsztatowych z Konwentem Strategicznym;
- Kwerenda danych statystycznych i informacji strategicznych, niezbędnych do opracowania Diagnozy społeczno-gospodarczej Powiatu Aleksandrowskiego i aktualizacji Strategii Rozwoju.

2. Kwerenda dokumentów o znaczeniu strategicznym dla Powiatu Aleksandrowskiego w kontekście aktualizacji Strategii Rozwoju Powiatu:

Cele działań:

- Przegląd Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego uchwalonej w 2001 r. pod kątem wykorzystania jej dorobku w perspektywie nowej Strategii;
- Przegląd dokumentów strategicznych regionu kujawsko-pomorskiego w aspekcie programowania na lata 2011-2020 - Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego, „Strategia Rozwoju Kraju do 2020 r.”, „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020”.

3. Opracowanie analizy pt. „Diagnoza społeczno-gospodarcza Powiatu Aleksandrowskiego”:

Cele działań:

- Diagnoza stanu zasobów Powiatu oraz tendencji rozwojowych zachodzących w ostatnich latach w sferze demograficznej, rynku pracy, infrastrukturalnej, społecznej, gospodarczo-finansowej.

4. I warsztat strategiczny z udziałem Konwentu Strategicznego - 21 września 2010 r.:

Cele warsztatu:

- Omówienie metodyki procesu aktualizacji strategii rozwoju metodą partnerską oraz znaczenia partycypacji społecznej w planowaniu strategicznym;
- Przeprowadzenie analizy silnych i słabych stron Powiatu Aleksandrowskiego oraz identyfikacja szans i zagrożeń płynących z otoczenia zewnętrznego - analiza SWOT;

- Prezentacja danych statystycznych i tendencji rozwojowych Powiatu na bazie opracowanej „Diagnozy społeczno-gospodarczej Powiatu Aleksandrowskiego”;
- Weryfikacja wizji i misji Powiatu.

5. II warsztat strategiczny z udziałem Konwentu Strategicznego - 5 października 2010 r.

Cele warsztatu:

- Weryfikacja wyników analizy SWOT Powiatu Aleksandrowskiego;
- Weryfikacja celów i zadań ze strategii uchwalonej w 2001 r. - wybór zadań aktualnych (do zamieszczenia w aktualizowanej strategii rozwoju);
- Identyfikacja perspektywicznych kierunków priorytetowych dla Powiatu Aleksandrowskiego i głównych zagadnień strategicznych w poszczególnych obszarach.

6. III warsztat strategiczny z udziałem Konwentu Strategicznego - 19 października 2010 r.

Cele warsztatu:

- Formułowanie nowych celów w poszczególnych kierunkach priorytetowych;
- Formułowanie nowych zadań w poszczególnych kierunkach priorytetowych;
- Określenie założeń organizacyjnych dla poszczególnych zadań (jednostka koordynująca, partnerzy, źródła finansowania);
- Określenie założeń monitoringu i aktualizacji Strategii Rozwoju.

7. Opracowanie roboczej wersji planu operacyjnego Strategii Rozwoju - konsultanci FRDL MISTiA oraz Konwent Strategiczny - projekcja - październik/listopad 2010 r.

8. Konsultacje społeczne projektu Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego - listopad 2010 r.

9. Opracowanie ostatecznej wersji Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego - listopad 2010 r.

VI. WIZJA

Wizja rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego określa stan docelowy, do którego władze lokalne oraz jej partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanych zasobów własnych i szans pojawiających się w otoczeniu. Stan docelowy zawarty w wizji przewiduje stworzenie warunków dla trwałego rozwoju funkcji gospodarczych, administracyjnych, turystycznych, i społecznych Powiatu Aleksandrowskiego. Rozwój ten odbędzie się poprzez osiągnięcie statusu rozpoznawalnego ośrodka handlowo-usługowego, turystycznego i rolniczego.

Osiągnięcie tych elementów wizji rozwoju spowoduje zwiększenie poziomu atrakcyjności Powiatu pod względem jakości życia, osiedlania się nowych mieszkańców oraz lokowania nowych działalności gospodarczych. Dzięki temu można założyć, iż poprawią się wskaźniki demograficzne, które w długiej perspektywie czasu warunkują sposób zarządzania infrastrukturą społeczną i wpływają na budżet samorządowy.

Wizja rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego (pożądany stan w 2020 roku):

- Powiat Aleksandrowski jest dynamicznie rozwijającym się subregionem handlowo-usługowym oraz administracyjnym, oferując dobrze skomunikowane i uzbrojone tereny inwestycyjne oraz profesjonalną jakość obsługi klientów i mieszkańców,
- Powiat Aleksandrowski jest atrakcyjnym subregionem turystycznym o znaczeniu ponadregionalnym, posiadającym własną, oryginalną ofertę turystyczną, uzdrowiskową, rekreacyjną i sportową,
- Powiat Aleksandrowski stanowi subregion z silnie rozwiniętym, nowoczesnym rolnictwem oraz przetwórstwem rolno-spożywczym, wykorzystując warunki naturalne oraz tradycje rolnicze,
- Powiat Aleksandrowski stanowi subregion o zachowanym środowisku przyrodniczym, będącym bazą dla zrównoważonego rozwoju funkcji turystycznych, rekreacyjnych i sportowych, a także przyciągania nowych mieszkańców.

Ze sformułowanej wizji rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego wynikają następujące kierunki priorytetowe:

- I. GOSPODARKA LOKALNA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
- II. KAPITAŁ LUDZKI I USŁUGI PUBLICZNE
- III. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO I BIORÓŻNORODNOŚCI
- IV. ATRAKCYJNOŚĆ TURYSTYCZNA POWIATU

VII. MISJA

Misja Powiatu Aleksandrowskiego jest nadrzędnym celem funkcjonowania społeczności lokalnej. Określa ona również rolę władz samorządowych w procesie rozwoju Powiatu. Zgodnie z misją, władze samorządowe pełnią rolę inicjatora dla realizacji przedsięwzięć zgodnych ze Strategią Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego, a podejmowanych we współpracy z różnymi aktorami życia społecznego i gospodarczego - liderami lokalnymi, organizacjami pozarządowymi, instytucjami publicznymi, przedsiębiorcami, grupami nieformalnymi mieszkańców i partnerstwami lokalnymi.

Wszystkie działania, zarówno podejmowane przez partnerów lokalnych, jak i realizowane przez władze samorządowe, mają służyć poprawie jakości życia mieszkańców oraz wykorzystywania atutów rolniczych, turystycznych, geograficznych i środowiskowych Powiatu Aleksandrowskiego. Dlatego misję Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego sformułowano następująco:

Naszą misją jest wspieranie zrównoważonego rozwoju naszych największych szans: nowoczesnego rolnictwa, turystyki, przedsiębiorczości i kapitału społecznego. Tworzymy dogodne warunki służące poprawie stanu środowiska naturalnego. Pragniemy stale zapewniać naszym mieszkańcom oraz gościom wysoki poziom bezpieczeństwa i jakości życia, pozwalający realizować ich własne aspiracje oraz pomysły.

VIII. ANALIZA SWOT

SWOT - Analiza zasobów Powiatu Aleksandrowskiego i otoczenia zewnętrznego

Jest to metoda diagnozy sytuacji społeczności lokalnej. Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

S	- Strengths	- Silne strony, siły, atuty	ZASOBY WEWNĘTRZNE
W	- Weaknesses	- Wady, słabości, słabe strony	ZASOBY WEWNĘTRZNE
O	- Opportunities	- Okazje, możliwości, szanse	OTOCZENIE POWIATU
T	- Threats	- Trudności, zagrożenia	OTOCZENIE POWIATU

Technika ta oceniająca zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki, mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego, stanowi użyteczne narzędzie prowadzące do dokonania analizy zasobów i otoczenia Powiatu oraz określenia priorytetów rozwoju. W celu uzyskania jasnej analizy traktuje się atuty i słabe strony jako czynniki wewnętrzne z punktu widzenia społeczności lokalnej, na które społeczność ma wpływ, a okazje i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne, znajdujące się w otoczeniu bliższym i dalszym. Poniżej prezentowane są zapisy analizy SWOT, stworzone przez uczestników warsztatów dla Powiatu Aleksandrowskiego.

Analiza SWOT Powiatu Aleksandrowskiego
- opracowane na podstawie pracy grupowej członków Konwentu Strategicznego

SWOT (Siły, Słabości, Szanse, Zagrożenia):

Siły (Strengths) - wewnętrzne czynniki mające lub mogące mieć pozytywny wpływ na rozwój Powiatu, wyróżniające go w sposób korzystny w otoczeniu, tworzące podstawy dla rozwoju, podnoszące atrakcyjność i konkurencyjność w oczach mieszkańców, inwestorów, osób odwiedzających.

Słabości (Weaknesses) - wewnętrzne czynniki mające lub mogące mieć negatywny wpływ na rozwój Powiatu, utrudniające rozwój i realizację zamierzeń, braki w potencjałach, obniżające pozycję Powiatu zarówno w oczach mieszkańców, jak i podmiotów zewnętrznych.

Szanse (Opportunities) - czynniki w otoczeniu sprzyjające lub mogące sprzyjać rozwojowi Powiatu, umożliwiające eliminowanie słabości, wzmocnienie sił, uruchamianie nowych kierunków rozwoju.

Zagrożenia (Threats) - czynniki w otoczeniu utrudniające lub mogące utrudniać rozwój Powiatu, stanowiące bariery w przełamywaniu dzisiejszych trudności i blokujące możliwości podejmowania działań w różnych, istotnych z punktu widzenia społeczności lokalnej dziedzinach.

**ANALIZA SWOT
POWIAT ALEKSANDROWSKI**

Powiat Aleksandrowski	
Silne strony, atuty	Słabe strony, wady
<ul style="list-style-type: none"> + Położenie Powiatu w centralnej części Polski; + Przebiegające przez Powiat ważne szlaki komunikacyjne o znaczeniu międzynarodowym, krajowym i regionalnym: <ul style="list-style-type: none"> ▪ A1 (Cieszyn - Górny Śląsk - Łódź - Nowy Ciechocinek - Toruń - Gdańsk) ▪ 266 (Ciechocinek - Aleksandrów Kujawski - Służewo - Radziejów - Konin) ▪ 250 (Suchatówka - Służewo) ▪ 252 (Włocławek - Bądkowo - Zakrzewo - Inowrocław) ▪ 267 (Piotrków Kujawski - Ujma Duża) ▪ 291 (1 - Stacja PKP Otłoczyn) ▪ 301 (1 - Bądkowo - Osięciny) + Rozwinięta sieć komunikacyjna (drogowa, kolejowa), możliwości transportu wodnego; + Bliskość dużych aglomeracji (Bydgoszcz, Toruń, Włocławek) – ośrodki gospodarcze, akademickie i kulturalne; + Walory naturalne sprzyjające rozwojowi turystyki krajoznawczej i leczniczej; + Zasobność złóż naturalnych (solanki, wody mineralne); + Dobrze rozwinięta służba ochrony zdrowia (usługi rehabilitacyjne, duża ilość przychodni i gabinetów); + Znany na skalę krajową i kojarzony z Powiatem Aleksandrowskim Ciechocinek – wydarzenia kulturalne, infrastruktura uzdrowiskowa i spa, rehabilitacja, tężnie; + Wykształcone społeczeństwo; + Wysoka kultura rolna; + Baza przetwórstwa rolnego; + Produkty lokalne i tradycyjne – żur kujawski, ogórki małosolne, księżycówka, sól ciechocińska, masło wołoszewskie; + Znane osobistości związane z Powiatem; + Aktywny i sprawnie działający związek gmin 	<ul style="list-style-type: none"> – Mało inicjatyw społecznych podejmowanych w powiecie; – Istniejące zjawisko bezrobocia; – Niewystarczająca liczba ofert pracy; – Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna – m.in.: mało ścieżek rowerowych; – Niedostatecznie rozwinięta baza turystyczna, kulturalna, sportowa; – Niewystarczające środki na dostateczne inicjowanie i wspieranie rozwoju infrastruktury drogowej, szkolnej i sportowej (boiska); – Mała liczba przedsiębiorstw produkcyjnych; – Niedostosowanie szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy; – Potrzeba zwiększenia promocji Powiatu; – Niski poziom identyfikacji mieszkańców z Powiatem; – Niewystarczający stan techniczny obiektów szkolnych i kulturalnych oraz słabe wyposażenie szkół w sprzęt dydaktyczny i pomocniczy; – Nierównomiernie rozmieszczona baza noclegowa; – Mało uzbrojonych terenów budowlanych i inwestycyjnych; – Niewystarczający poziom retencjonowania wody oraz procesy stepowania; – Brak wykorzystania Wisły jako drogi wodnej;

<ul style="list-style-type: none"> + Duże zasoby wykwalifikowanej siły roboczej + Aktywność sportowa oraz kulturalna dzieci i młodzieży wsparta dużym potencjałem organizacyjnym. 	
Otoczenie	
Okazje, szanse	Trudności, zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> + Możliwość uzyskania wsparcia w ramach RPO woj. Kujawsko-Pomorskiego i innych Programów Operacyjnych na działania związane z rozwojem infrastruktury technicznej, kapitału ludzkiego, wsparciem rolnictwa; + Budowa autostrady A1, dająca szanse na wykorzystanie terenów przyległych – nowe tereny inwestycyjne; + Budowa nowego stopnia wodnego poniżej Włocławka w kontekście poprawy bezpieczeństwa ekologicznego i powodziowego oraz poprawy warunków dla żeglugi śródlądowej; + Budowa zapory/elektrowni na Wiśle – duży zbiornik wodny do wykorzystania turystyczno-rekreacyjnego i retencji wody oraz pozyskiwania energii z OZE (odnawialne źródła energii); + Rozwój sieci internetowej w powiecie; + Promocja Powiatu na skalę krajową; + Zasoby regionu: surowce mineralne, zróżnicowane warunki przestrzeni (walory uzdrowiskowe, turystyczne, rolniczej przestrzeni produkcyjnej); + Rozwój agroturystyki – duże zainteresowanie tą formą spędzania wolnego czasu; + Współpraca międzynarodowa; + Funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania; + Sieć niewielkich lotnisk w regionie do wykorzystania turystycznego, sportowego, biznesowego, itp. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Międzynarodowy Port Lotniczy im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy, ▪ Lotnisko Bydgoszcz-Biedaszkowo 	<ul style="list-style-type: none"> – Niejasność oraz częste zmiany przepisów prawnych; – Starzenie się społeczeństwa; – Brak stopnia wodnego na Wiśle; – Utrzymujący się kryzys gospodarczy; – Coraz częstsze klęski żywiołowe na terenie kraju – wystąpienie katastrofalnej powodzi, w tym także wynikającą z możliwej awarii stonia wodnego we Włocławku (katastrofa budowlana); – Możliwość wystąpienia katastrofalnej suszy; – Deficyt wody m.in. dla intensywnej produkcji rolnej; – Duże inwestycje w centra handlowe przyczyniające się do upadku drobnej przedsiębiorczości; – Nieopłacalność produkcji rolniczej; – Trudności w pozyskiwaniu środków z funduszy strukturalnych, ze względu na dużą konkurencję oraz skomplikowane procedury; – Brak perspektywicznego myślenia w zakresie zagospodarowania terenów przyległych do A1 – brak zachęcania do inwestycji, brak koncepcji zagospodarowania; – Pauperyzacja społeczeństwa; – Zbyt małe nakłady na infrastrukturę ochrony środowiska i edukację ekologiczną oraz gospodarkę wodną;

▪ Lotnisko Toruń – Bielany ▪ Lotnisko Kruszyn (Włocławek) ▪ Lotnisko Grudziądz-Lisie Kąty ▪ Lotnisko Inowrocław	

IX. PLAN OPERACYJNY STRATEGII ROZWOJU

Przedstawiony plan operacyjny jest wynikiem prac Konwentu Strategicznego, w skład którego wchodziłi przedstawiciele samorządu terytorialnego, instytucji publicznych, reprezentanci lokalnej przedsiębiorczości, organizacji gospodarczych i pozarządowych, szkół, służb doradztwa rolniczego oraz służb odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zadaniem konsultantów FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji było wspieranie procesu budowy strategii poprzez stosowanie odpowiednich narzędzi i technik pracy indywidualnej oraz grupowej, a także zgłaszanie propozycji rozwiązań, sprawdzonych w innych samorządach.

Plan operacyjny strategii zawiera zarówno zadania ze Strategii Rozwoju przyjętej w 2001 r., które członkowie Konwentu Strategicznego uznali za wciąż aktualne i potrzebne, jak i zadania zupełnie nowe, związane z nową rzeczywistością społeczną i gospodarczą.

Kierunki priorytetowe

Kierunki priorytetowe wynikają z przyjętej wizji rozwoju Powiatu do 2020 roku. Są to obszary stwarzające w perspektywie długookresowej największe możliwości rozwoju, stąd też traktowane są jako priorytety. W wyniku prac warsztatowych wyodrębniono cztery priorytetowe kierunki rozwoju:

- I. GOSPODARKA LOKALNA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
- II. KAPITAŁ LUDZKI I USŁUGI PUBLICZNE
- III. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO I BIORÓŻNORODNOŚCI
- IV. ATRAKCYJNOŚĆ TURYSTYCZNA POWIATU

Kierunki priorytetowe są względem siebie równoważne i uzupełniające się. Nie można mówić w tym wypadku o ich hierarchiczności względem siebie, a jedynie o komplementarności.

Cele strategiczne

Cele te należą do grupy celów kierunkowych (odpowiadają na pytanie: *co chcemy osiągnąć?*) i długofalowych, o terminie realizacji sięgającym 10-15 lat.

Cele operacyjne

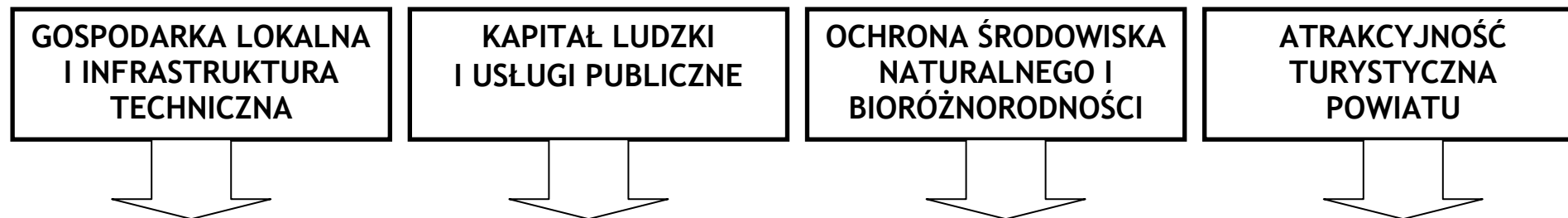
Cele te dotyczą średniego horyzontu czasowego (3-5 lat). Odpowiadają na pytanie: *w jaki sposób to osiągnąć?*, wskazują zatem określone narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych.

Zadania

Zadania to konkretne działania służące realizacji celów. Są one podstawą wdrażania strategii rozwoju, posiadają więc określone ramy organizacyjne. Część zadań w swej treści oraz zakresie działania może służyć realizacji różnych celów strategicznych bądź operacyjnych.

PLAN OPERACYJNY STRATEGII ROZWOJU POWIATU ALEKSANDROWSKIEGO

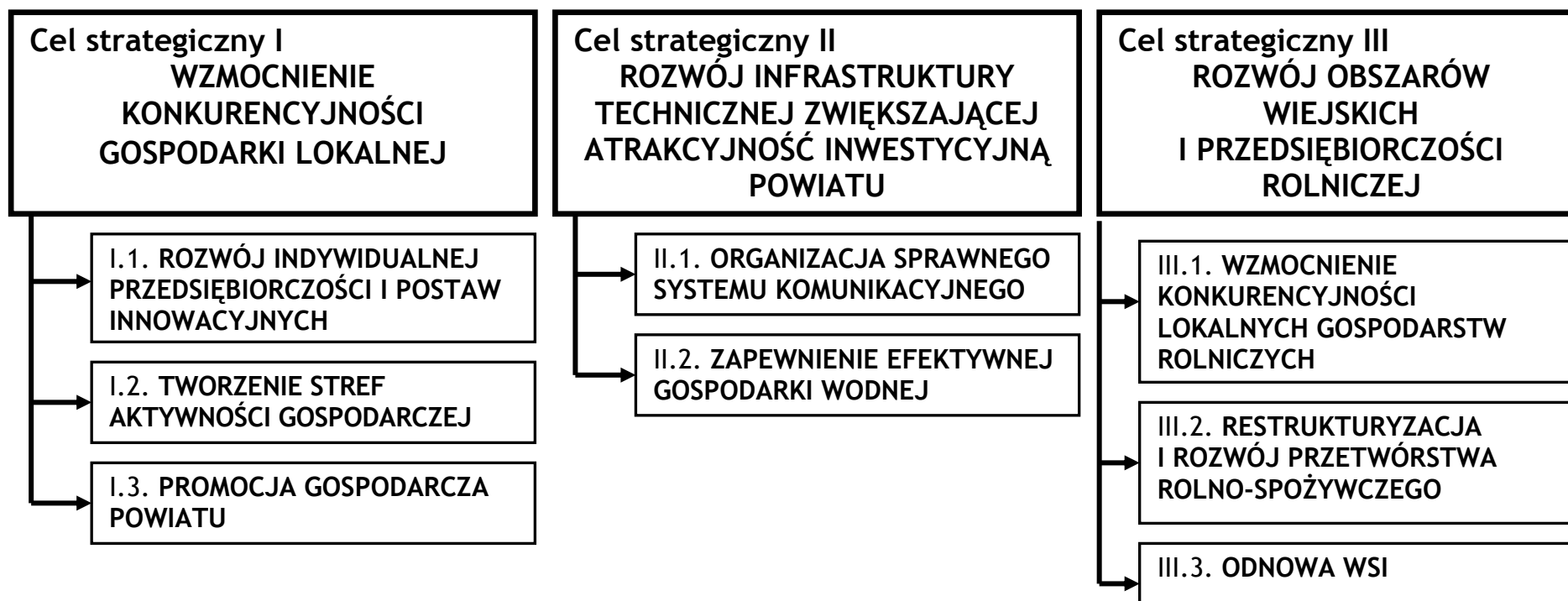
Kierunki priorytetowe

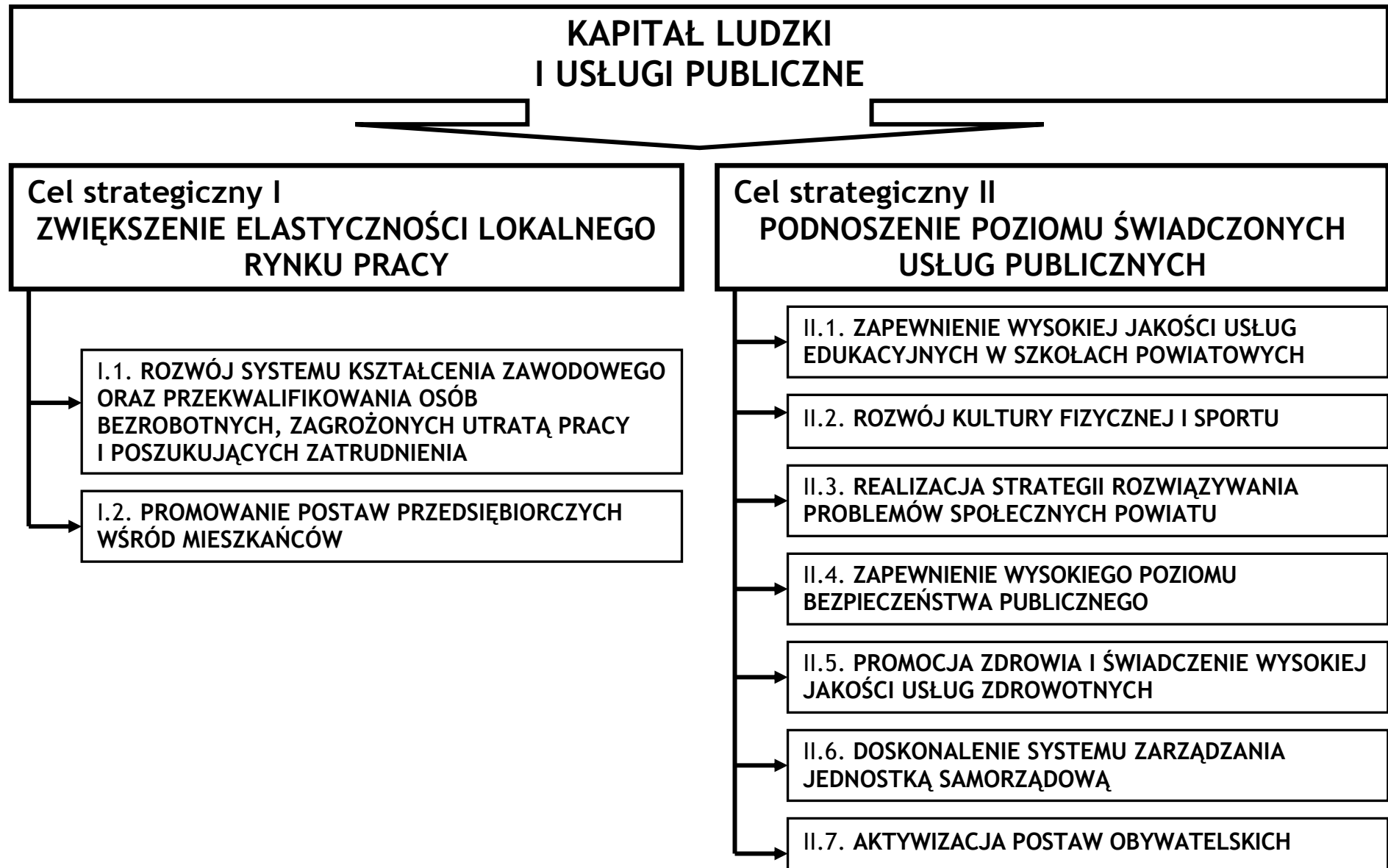

Cele strategiczne:

GOSPODARKA LOKALNA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO I BIORÓŻNORODNOŚCI

CEL STRATEGICZNY I ZACHOWANIE WALORÓW NATURALNYCH I POPRAWA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

I.1. OCHRONA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

I.2. OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I KLIMATU AKUSTYCZNEGO

I.3. WDROŻENIE SYSTEMU EDUKACJI EKOLOGICZNEJ MIESZKAŃCÓW

I.4. ZWIĘKSZENIE UDZIAŁU ENERGII POCHODZĄCEJ ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH

ATRAKCYJNOŚĆ TURYSTYCZNA POWIATU

CEL STRATEGICZNY I WDROŻENIE PROFESJONALNEJ OFERTY TURYSTYCZNEJ POWIATU

I.1. PROMOCJA ISTNIEJĄCYCH ORAZ KREOWANIE NOWYCH PRODUKTÓW REGIONALNYCH I TRADYCYJNYCH

I.2. ZINTEGROWANA PROMOCJA WALORÓW I ATRAKCJI TURYSTYCZNYCH POWIATU W OPARCIU O POSIADANE ZASOBY NATURALNE I KULTUROWE

I.3. ZAPEWNIENIE WYSOKIEGO POZIOMU OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO

I.4. WSPIERANIE ROZWOJU AGROTURYSTYKI I TURYSTYKI WIEJSKIEJ W POWIECIE

I.5. INTENSYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI KULTURALNEJ, ZACHOWANIE TRADYCJI LOKALNYCH ORAZ OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Kierunek priorytetowy:

GOSPODARKA LOKALNA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

CEL STRATEGICZNY I WZMOCNIENIE KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI LOKALNEJ

UZASADNIENIE

Konkurencyjność gospodarki w największym stopniu zależy od potencjału lokalnych firm, dostępności zasobów oraz koniunktury globalnej. Mimo tego to samorządy stają się animatorem rozwoju lokalnej gospodarki i jakości życia. Poprzez tworzenie warunków i odpowiedniego wizerunku, mogą przyczyniać się pośrednio do wzrostu liczby podmiotów gospodarczych na swoim terenie oraz kształtować cechy przedsiębiorcze wśród mieszkańców. Działania te mają najczęściej charakter zadań ciągłych, przynoszących realne korzyści w długiej perspektywie czasowej.

Niniejszy cel strategiczny realizowany będzie przez następujące cele operacyjne:

- I.1. Rozwój indywidualnej przedsiębiorczości
- I.2. Tworzenie stref aktywności gospodarczej
- I.3. Promocja gospodarcza Powiatu

CEL OPERACYJNY I.1 ROZWÓJ INDYWIDUALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I POSTAW INNOWACYJNYCH

UZASADNIENIE

Mali i średni przedsiębiorcy są szczególnie narażeni na zmiany zachodzące w turbulentnym otoczeniu zewnętrznym, a wielu z nich nie jest w stanie samodzielnie w wystarczającym stopniu wykorzystywać pojawiających się okazji lub przygotować się na ewentualne zagrożenia.

Pomimo szerokiego wachlarza możliwości zewnętrznego finansowania działalności mikro, małych i średnich podmiotów gospodarczych okazuje się, że tylko niewielka grupa przedsiębiorców stara się o wsparcie. Głównym powodem tej sytuacji jest niewystarczający poziom wiedzy na temat możliwości uzyskania pomocy. W związku z tym zachodzi konieczność stworzenia systemu zwiększania dostępności istniejących instrumentów wsparcia, przede wszystkim poprzez przekazywanie rzetelnej informacji na ten temat. Jedną z bardzo istotnych form tego rodzaju pomocy jest uruchomienie punktu, w którym przedsiębiorca będzie mógł dowiedzieć się na jakie cele może uzyskać dofinansowanie, jakie warunki musi

spełnić, aby otrzymać pomoc oraz w jaki sposób należy przygotować dokumentację pozwalającą na uzyskanie wsparcia. Takie punkty powinny być prowadzone przez instytucje otoczenia biznesu. Mają one możliwość uzyskania dofinansowania na działalność PK, czyli Punktów Konsultacyjnych. Ponadto należy pamiętać o zacieśnieniu współpracy z instytucjami świadczącymi usługi wsparcia finansowego dla przedsiębiorców (w odniesieniu do funduszy pożyczkowych i funduszy poręczeń kredytowych).

Przekazywanie informacji na temat istniejących możliwości wsparcia oraz tworzenie instrumentów wsparcia finansowego nie wyczerpuje jednak zestawu narzędzi, jakie mogą być wykorzystywane do wspomaganie działalności podmiotów gospodarczych. Ważne jest także podnoszenie kompetencji i umiejętności zarówno przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą, jak i osób zainteresowanych założeniem własnej firmy. Rolą samorządu powiatowego w tym zakresie jest przede wszystkim tworzenie warunków, w których oferta szkoleniowa będzie możliwie najlepiej odpowiadała rzeczywistym potrzebom przedsiębiorców. Dodatkowo należy pamiętać o nowoczesnych formach przekazywania wiedzy, wśród których warto wymienić e-learning, czyli naukę na odległość wykorzystującą narzędzia informatyczne.

Zadania:

I.1.1. Promowanie przedsiębiorczości lokalnej jako społecznie docenianej formy aktywności;

Krótki opis zadania	Promowanie podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem różnorodnych form przekazu (forum gospodarcze, prasa, plakaty, ulotki, spotkania, seminaria).	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, lokalni przedsiębiorcy Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego	Budżet Powiatu Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego

I.1.2. Organizowanie konkursów na działania promujące lokalne marki oraz przedsiębiorców najprężniej działających w danej branży;

Krótki opis zadania	Organizacja konkursu „Przedsiębiorca roku”, „Produkt roku”.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy gminne, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, mieszkańcy Powiatu	Budżet Powiatu

I.1.3. Wprowadzenie do programów szkolnych zagadnień dotyczących kształtowania postaw przedsiębiorczych i innowacyjnych;

Krótki opis zadania	Wprowadzanie autorskich elementów nauczania w zakresie przedsiębiorczości i innowacji w szkołach powiatowych - zajęcia aktywne (gry, symulacje, warsztaty, itp.)	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Szkoły Ponadgimnazjalne, Kurator Oświaty, Powiatowy Urząd Pracy.	Budżet Powiatu

I.1.4. Rozbudowa systemu doradztwa dla małych i średnich przedsiębiorstw z terenu powiatu w zakresie pozyskiwania środków unijnych, rozwoju eksportu, poszukiwania kontrahentów, innowacyjnych rozwiązań technologicznych.

Krótki opis zadania	Rozbudowa systemu doradztwa dla MŚP powinna polegać na uruchamianiu punktów konsultacyjnych dla przedsiębiorców, gdzie świadczone będą usługi informacyjne i doradcze z zakresu korzystania z dostępnych środków unijnych, szkolenia kadr pracowniczych, spełniania unijnych norm dotyczących działalności gospodarczej, itp. Punkty konsultacyjne powinny być prowadzone przez doświadczone instytucje okołobiznesowe, działające na terenie powiatu lub w regionie. Samorząd powiatowy powinien dążyć do zawiązania długookresowej współpracy z instytucjami okołobiznesowymi na prowadzenie usług informacyjno-doradczych dla przedsiębiorstw. Praktyka pokazuje, iż współpraca ta najczęściej polega na użyczeniu pomieszczenia z wyposażeniem na punkt konsultacyjny. Pozostałe środki finansowe instytucje prowadzące punkty pozyskują z funduszy unijnych - np. PO Innowacyjna Gospodarka, regionalne programy operacyjne, itp.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Instytucje otoczenia biznesu z terenu Powiatu oraz regionu	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim	Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego

I.1.5. Monitorowanie i przekazywanie informacji na temat programów szkoleniowych dla kadr kierowniczych oraz pracowników małych i średnich przedsiębiorstw z terenu Powiatu.

Krótki opis zadania	Organizacja szkoleń dla przedsiębiorstw jest jednym z ważniejszych działań realizowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Zadanie to realizują przede wszystkim instytucje szkoleniowe i instytucje otoczenia biznesu. Samorząd powiatowy powinien monitorować i przekazywać informacje na ten temat przedsiębiorcom działającym na jego terenie (może to robić za pośrednictwem punktu konsultacyjnego jeżeli taki funkcjonuje).	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Instytucje otoczenia biznesu z terenu Powiatu oraz regionu	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim	Środki własne

I.1.6. Współpraca z organizacjami prowadzącymi fundusze pożyczkowe i poręczeniowe dla przedsiębiorców lub inicjowanie powołania subregionalnych instrumentów para-bankowych.

Krótki opis zadania	Podjęcie działań ułatwiających dostępność do instrumentów finansowych dla przedsiębiorców. Możliwe są rozwiązania bazujące na zawarciu porozumienia z instytucjami regionalnymi lub ponadregionalnymi, prowadzącymi para-bankowe instrumenty finansowe, w zakresie objęcia obszaru Powiatu Aleksandrowskiego ich oddziaływaniem. Innym sposobem realizacji zadania może być utworzenie powiatowych (lub subregionalnych) instrumentów finansowych dla przedsiębiorców, bazując na montażu finansowym (budżety samorządowe, środki unijne, kapitał prywatny).	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Instytucje otoczenia biznesu z terenu Powiatu oraz regionu	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego	Środki zewnętrzne

I.1.7. Organizowanie Forum Gospodarczego Powiatu Aleksandrowskiego;

Krótki opis zadania	Organizowanie Forum Gospodarczego Powiatu Aleksandrowskiego odbywającego się co najmniej raz w roku.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Przedsiębiorcy i eksperci, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego	Budżet Powiatu

I.1.8. Kształtowanie szeroko rozumianych postaw proinnowacyjnych wśród mieszkańców poprzez prowadzenie działań edukacyjnych i promujących w zakresie innowacji i transferu technologii;

Krótki opis zadania	Zadanie ma na celu zmianę postaw przedsiębiorców, pracowników przedsiębiorstw, przedstawicieli jednostek otoczenia biznesu, przedstawicieli instytucji publicznych na proinnowacyjne oraz motywowanie do podejmowania takich działań.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim, Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski w Toruniu	Budżet Powiatu, środki zewnętrzne.

I.1.9. Wypracowanie systemu premiowania działań proinnowacyjnych w powiecie;

Krótki opis zadania	Zasady premiowania działalności proinnowacyjnej w powiecie będą motywatorem do podejmowania nowych projektów w tym zakresie. Premiowanie należy rozumieć jako stosowanie różnorodnych form wyróżniania przedsiębiorców proinnowacyjnych (nagrody w konkursach, wyróżnienia, artykuły w prasie lokalnej i regionalnej, etc.).	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim	Budżet Powiatu

CEL OPERACYJNY I.2

TWORZENIE STREF AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ

UZASADNIENIE

Samorządy lokalne, a także inne podmioty (m.in. przedsiębiorcy, Skarb Państwa) są właścicielami wielu terenów możliwych do zagospodarowania w Powiecie Aleksandrowskim. Dodatkowo nowe tereny inwestycyjne „otworzy” rozpoczęta inwestycja budowy autostrady A1, przebiegającej przez teren Powiatu. Punktem wyjścia do ich aktywizacji i promowania powinna być szczegółowa inwentaryzacja, z rozpoznaniem możliwości lokowania działalności gospodarczej oraz dostępności i stanu technicznego infrastruktury. Ważne jest także pozyskiwanie nowych terenów i obiektów inwestycyjnych, zmiana przeznaczenia gruntów w planach przestrzennych oraz scalanie i wymiana gruntów. Wszystkie te działania powinny służyć tworzeniu przez samorządy zwartych kompleksów inwestycyjnych (stref aktywności gospodarczej) z dostępną infrastrukturą techniczną i odpowiednimi preferencjami podatkowymi. Jednak, aby skutecznie wdrażać wymienione zadania, należy dążyć do opracowania na terenach gmin Powiatu Aleksandrowskiego planów zagospodarowania przestrzennego.

Zadania:

I.2.1. Wsparcie samorządów gminnych w tworzeniu stref aktywności gospodarczej.

Krótki opis zadania	Wsparcie samorządów gminnych w tworzeniu stref aktywności gospodarczej powinno mieć charakter inicjowania tworzenia analiz i koncepcji zagospodarowania przestrzennego obszarów sąsiadujących z budowaną autostradą A1. Dzięki koordynacji działań wszystkich zainteresowanych gmin możliwe będzie wykorzystanie dużej szansy na rozwój gospodarczy Powiatu w postaci przyciągnięcia inwestorów zewnętrznych, a tym samym utworzenia nowych miejsc pracy.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, instytucje otoczenia biznesu z terenu Powiatu oraz regionu, inwestorzy prywatni	Środki zewnętrzne

I.2.2. Opracowanie spójnego i efektywnego systemu preferencji podatkowych dla firm rozwijających działalność gospodarczą oraz tworzących nowe miejsca pracy - w powiązaniu z tworzeniem stref aktywności gospodarczej.

Krótki opis zadania	System zachęt i preferencji dla przyszłych inwestorów, chcących inwestować na terenie tworzonych stref aktywności gospodarczej, powinien być elementem koncepcji zagospodarowania obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, instytucje otoczenia biznesu z terenu Powiatu oraz regionu, inwestorzy prywatni	Budżety gmin

I.2.3. Inwentaryzacja bazy gruntów, pomieszczeń i innej infrastruktury przeznaczonej do zainwestowania gospodarczego na terenie Powiatu - stała aktualizacja i informacja na temat bazy.

Krótki opis zadania	Opracowanie i bieżąca aktualizacja powiatowej bazy nieruchomości samorządowych przeznaczonych do zainwestowania może być przydatnym narzędziem w procesie pozyskiwania inwestorów oraz tworzenia nowych miejsc pracy. Utworzenie i aktualizacja bazy wymaga ścisłej współpracy z samorządami gminnymi.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego	Instytucje otoczenia biznesu z terenu Powiatu oraz regionu, inwestorzy prywatni	Budżet Powiatu Budżety gmin

CEL OPERACYJNY I.3 PROMOCJA GOSPODARCZA POWIATU

UZASADNIENIE

Opracowanie oferty inwestycyjnej to konieczny krok do rozpoczęcia jej promocji, wykorzystującej różne kanały i formy dystrybucji. Odpowiednio przeprowadzona kampania promocyjna kreuje korzystny wizerunek gospodarczy Powiatu, rozwija zainteresowanie Powiatem wśród potencjalnych inwestorów, a w konsekwencji przyczynia się do podjęcia decyzji o inwestowaniu. Ważne stają się działania towarzyszące promocji ofert, w tym przede wszystkim udział i organizacja targów gospodarczych, na których wspólnie mogą promować się samorządy lokalne i przedsiębiorcy z terenu Powiatu. Istniejące w powiecie sukcesy inwestycyjne są także silnym atutem lokalnej gospodarki i znaczącym argumentem w działaniach promocyjnych. Położenie Powiatu w pobliżu aglomeracji bydgosko-toruńskiej, powinno być w szczególności sposobem wykorzystywanym w procesie promocyjnym.

Zadania:

I.3.1. Opracowanie jednolitego systemu promocji gospodarczej Powiatu - opracowanie logo promocji gospodarczej, ujednoczenie szaty graficznej materiałów promocyjnych (rozpoznawalność na zewnątrz), wizualizacja marki gospodarczej.

Krótki opis zadania	Jednolity system promocji gospodarczej na terenie całego Powiatu Aleksandrowskiego pozwoli na zwiększenie poziomu rozpoznawalności samorządów, przedsiębiorców, produktów na zewnątrz. Realizacja podobnych działań we współpracy pozwala na znaczne obniżenie kosztów.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, instytucje otoczenia biznesu z terenu Powiatu oraz regionu, inwestorzy prywatni	Budżet Powiatu

I.3.2. Wspieranie uczestnictwa lokalnych przedsiębiorstw w zagranicznych i krajowych targach gospodarczych, misjach gospodarczych, współpracy prowadzonej przez jednostki samorządu terytorialnego Powiatu Aleksandrowskiego z gminami partnerskimi.

Krótki opis zadania	Aktywna promocja lokalnej przedsiębiorczości na wydarzeniach gospodarczych w kraju i zagranicą - koordynacja działań, wykorzystanie możliwości płynących z funduszy unijnych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, zagraniczne samorządy partnerskie, prywatni przedsiębiorcy, instytucje otoczenia biznesu, samorząd wojewódzki	Budżet Powiatu, Środki zewnętrzne

I.3.3. Prowadzenie systematycznej diagnozy gospodarki lokalnej oraz prezentacja danych i wniosków różnym środowiskom lokalnym;

Krótki opis zadania	Monitoring stanu gospodarki lokalnej i wyznaczanie jej kierunków oraz priorytetów.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, prywatni przedsiębiorcy, instytucje otoczenia biznesu, Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim, Szkoły Wyższe	Budżet Powiatu, środki zewnętrzne

CEL STRATEGICZNY II ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ ZWIĘKSZAJĄCEJ ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNĄ POWIATU

UZASADNIENIE

Poprzez oferowanie terenów odpowiednio przygotowanych pod inwestycje wraz z odpowiednią infrastrukturą techniczną (sieć wodociągowa, kanalizacyjna, drogowa, system gospodarki odpadami, infrastruktura informatyczna, itp.) samorząd stwarza warunki dla rozwoju gospodarczego. Dysponując środkami na rozwój infrastruktury i świadczenie usług publicznych można kreować lokalny rynek, m.in. podmiotów budowlanych i firm świadczących usługi. Dzięki temu pośrednio samorząd staje się też jednym z największych partnerów oferujących pracę. Działania służące rozwojowi przedsiębiorczości i infrastruktury technicznej nie mogą ograniczać się do granic administracyjnych jednej gminy, czy nawet jednego Powiatu. Wskazana jest współpraca międzygminna i międzypowiatowa, której efektem może być kompleksowy rozwój sieci infrastrukturalnej, zmniejszenie kosztów inwestycji, a także możliwość pozyskania większego wsparcia finansowego ze środków strukturalnych Unii Europejskiej.

Dostępność infrastruktury technicznej jest jednym z podstawowych elementów warunkujących atrakcyjność inwestycyjną danej jednostki samorządowej. Powiat Aleksandrowski jest obszarem o stosunkowo dużej gęstości niemal wszystkich typów sieci infrastrukturalnych. Jednak widoczne są również istotne potrzeby w zakresie rozbudowy infrastruktury (układ komunikacyjny, sieci wodociągowo-kanalizacyjne - szczególnie na terenach wiejskich, itd.) oraz modernizacji istniejącego zasobu.

Niniejszy cel strategiczny realizowany będzie przez następujące cele operacyjne:

- II.1. Organizacja sprawnego systemu komunikacyjnego
- II.2. Zapewnienie efektywnej gospodarki wodnej

CEL OPERACYJNY II.1 ORGANIZACJA SPRAWNEGO SYSTEMU KOMUNIKACYJNEGO

UZASADNIENIE

Powiat Aleksandrowski posiada bardzo dobre położenie komunikacyjne. Bliskość aglomeracji bydgosko-toruńskiej, będącej dużym rynkiem zbytu, centrum kulturalno-naukowo-administracyjnym regionu, pozwala intensyfikować działania w kierunku przyciągania inwestorów. Jednak samo położenie nie zapewni rozwoju gospodarczego. Potrzebne są niezbędne inwestycje, zwiększające stopień skomunikowania gmin Powiatu z głównymi ośrodkami regionu oraz obszarami sąsiednimi. Szczególnego znaczenia nabiera budowa autostrady A1, przebiegającej przez teren Powiatu. Rozbudowa tej kluczowej dla państwa inwestycji jest także

dużą szansą i wyzwaniem dla lokalnych samorządów. Połączenie głównych magistrali komunikacyjnej z lokalnym układem drogowym, wydzielanie nowych terenów inwestycyjnych, uzbrajanie terenów to jedno z najważniejszych zadań.

Zadania:

II.1.1. Stosowanie planów wieloletnich budowy i przebudowy dróg powiatowych;

Krótki opis zadania	Opracowanie i systematyczne aktualizowanie wieloletniego planu budowy i przebudowy dróg powiatowych. Drogowe plany inwestycyjne powiatu tworzone z uwzględnieniem inwestycji innych zarządców dróg (np. budowa autostrady A1) w celu komunikowania układu dróg powiatowych z innymi kategoriami dróg.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Zarząd Dróg Powiatowych	Samorządy gminne z terenu Powiatu, inni zarządcy dróg	Budżet Powiatu, Budżet gmin

II.1.2. Modernizacja i rozbudowa dróg powiatowych;

Krótki opis zadania	Utrzymywanie układu dróg powiatowych w stanie technicznym zapewniającym odpowiednie bezpieczeństwo i komfort jazdy. Modernizacje nawierzchni, plany przebudowy, rozbudowa dróg powiatowych, budowa ciągów pieszych wzdłuż dróg powiatowych (we współpracy z samorządami gminnymi) zgodnie z planami inwestycyjnymi dla dróg powiatowych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Zarząd Dróg Powiatowych	Samorządy gminne z terenu Powiatu, inni zarządcy dróg	Budżet Powiatu, Środki zewnętrzne

II.1.3. Wspieranie inwestycji budowy stopnia wodnego, pełniącego m.in. rolę przeprawy drogowej przez Wisłę;

Krótki opis zadania	Wspieranie (w zakresie opiniowania, wydawania decyzji, promowania, itd.) inwestycji stopnia wodnego na Wiśle, stanowiącego również przeprawę drogową, która w istotny sposób skomunikuje powiat z prawobrzeżną częścią województwa kujawsko-pomorskiego i Polską Centralną oraz Wschodnią.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy gminne z terenu Powiatu	Budżet Powiatu, Środki zewnętrzne, Kapitał prywatny

II.1.4. Monitoring oraz wprowadzanie rozwiązań odpowiadających na aktualne potrzeby w zakresie komunikacji pomiędzy poszczególnymi gminami Powiatu a Aleksandrowem Kujawskim;

Krótki opis zadania	Monitorowanie aktualnego poziomu komunikacji publicznej i prywatnej na terenie Powiatu oraz wprowadzanie decyzji zmierzających do optymalizacji usług przewozowych (szczególnie w zakresie transportu prywatnego).	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Prywatni przewoźnicy, mieszkańcy Powiatu	Budżet Powiatu, Budżet gmin

II.1.5. Monitorowanie możliwości budowy ścieżek rowerowych w ramach każdej nowej inwestycji drogowej (przebudowa lub budowa) na terenie Powiatu;

Krótki opis zadania	Budowa ścieżek rowerowych w ramach każdej inwestycji drogowej lub chodnikowej (przebudowa lub budowa), jeżeli poprzedzająca ją analiza wykaże możliwość jej zaprojektowania i wybudowania. Ścieżki rowerowe są niezbędne dla promocji turystycznej Powiatu, ponadto stanowią alternatywę komunikacyjną dla ludności. Ścieżki rowerowe w wielu terenach zurbanizowanych są realizowane przy wymianie nawierzchni chodników w ten sposób, że z ich szerokości jest wydzielany (i odpowiednio oznakowywany) pas dla rowerzystów w innej kolorystyce, ale bez rozgraniczającego oba pasy (dla rowerzystów i dla pieszych) krawężnika. Szczególnie istotnymi działaniami z tego zakresu są budowy ścieżek pieszo-rowerowych po torowisku kolejki wąsko torowej oraz wzdłuż drogi powiatowej na terenie gmin Zakrzewo, Koneck, Aleksandrów Kujawski.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Zarząd Dróg Powiatowych	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, samorządy gminne	Budżet Powiatu, środki zewnętrzne, budżet gmin

CEL OPERACYJNY II.2 ZAPEWNIENIE EFEKTYWNEJ GOSPODARKI WODNEJ

UZASADNIENIE

Gospodarka wodna na terenie Powiatu Aleksandrowskiego jest jednym z najważniejszych elementów infrastrukturalnych. Na priorytetowe traktowanie właśnie tego rodzaju inwestycji wpływa kilka czynników. Powiat Aleksandrowski w przeważającym stopniu jest obszarem rolniczym, gdzie występuje intensywny model gospodarki rolnej, wymagający dużego zużycia zasobów wodnych. Surowiec ten wykazuje na tym terenie poziom deficytowy. Powiat Aleksandrowski, podobnie jak większość obszaru Kujaw, należy do terenów o najniższych sumach opadów w Polsce. Dlatego należy dbać o realizację zadań prowadzących do oszczędności w gospodarowaniu wodą oraz jej retencji (magazynowania). Ponadto należy pamiętać iż na obszarze tym występują cenne wody solankowe, będące bardzo istotnym produktem wielu lokalnych gałęzi gospodarczych (uzdrowiskowa,

turystyczna, spożywcza, itp.). Oszczędne gospodarowanie ogólnym zasobem wodnym będzie również sprzyjało zachowaniu wód solankowych.

Zadania:

II.2.1. Poprawa stanu i tworzenie nowych urządzeń małej retencji;

Krótki opis zadania	Modernizacja urządzeń i rowów melioracyjnych, modernizacja Infrastruktury technicznej związanej z małą retencją oraz budowa nowych obiektów przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego, a także do zachowania odpowiedniego bilansu wodnego na terenie Powiatu.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu	Budżet Powiatu, Środki zewnętrzne

II.2.2. Odnowienie zadrzewień śródpolnych oraz zachowanie naturalnych ekosystemów w dolinach małych cieków wodnych, zapewniających właściwą retencję;

Krótki opis zadania	Zachowanie naturalnych środowisk flory w korytach i dolinach małych cieków wodnych zapewnia właściwą retencję wody. Czyszczenie koryt rzecznych ze śmieci i nadmiernego zachwaszczenia, odnawianie zadrzewień śródpolnych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu	Mieszkańcy, organizacje pozarządowe, Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku, Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Przysieku	Budżet Powiatu, Środki zewnętrzne

II.2.3. Wspieranie inwestycji budowy stopnia wodnego na Wiśle, pełniącego m.in. funkcję retencyjną;

Krótki opis zadania	Wspieranie (w zakresie opiniowania, wydawania decyzji, promowania, itd.) inwestycji stopnia wodnego na Wiśle, mającego pełnić rolę zbiornika retencyjnego.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej - Zarząd Zlewni Wisły Kujawskiej z siedzibą w Toruniu, Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku	Środki zewnętrzne Kapitał prywatny

II.2.4. Poprawa warunków uprawowych w rolnictwie;

Krótki opis zadania	Wspieranie technologii innowacyjnych w zakresie oszczędności zużycia wody oraz ochrony innych elementów środowiska naturalnego.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie, ośrodki doradztwa rolniczego z terenu	Środki zewnętrzne

	Powiatu, rolnicy	
--	------------------	--

II.2.5. Wspieranie samorządów gminnych w zakresie rozwoju infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej;

Krótki opis zadania	Wspieranie (w zakresie wydawania odpowiednich decyzji, promowania, etc.) samorządów gminnych w realizacji inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych przyczyni się do podniesienia poziomu życia mieszkańców oraz poprawy stanu sanitarnego i ekologicznego na terenie powiatu.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy gminne z terenu Powiatu	Środki zewnętrzne

CEL STRATEGICZNY III ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ROLNICZEJ

UZASADNIENIE

Obszary wiejskie oraz przedsiębiorczość rolnicza stanowią bardzo ważny element gospodarki Powiatu Aleksandrowskiego. Intensywna produkcja rolnicza oraz przetwórstwo rolno-spożywcze, obok małej i średniej przedsiębiorczości oraz usług turystyczno-uzdrowiskowych, są najważniejszymi gałęziami lokalnej gospodarki. Utrzymująca się od wielu lat niekorzystna sytuacja na rynku rolnym, utrudnia rozwój gospodarstw rolniczych, a tym samym stanowi barierę dla rozwoju obszarów wiejskich. Zadania przyjęte do realizacji w ramach niniejszego celu strategicznego zmierzają do łagodzenia niepożądanych skutków dla obszarów wiejskich, które są wywoływane przez trudną sytuację gospodarczą rolnictwa w Polsce. Kompetencje samorządów w tym zakresie są stosunkowo niske (największe znaczenie posiada sytuacja rynkowa w rolnictwie), jednak przy wykorzystaniu zasobów własnych oraz środków unijnych, należy niwelować niekorzystne tendencje w rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich.

Niniejszy cel strategiczny realizowany będzie przez następujące cele operacyjne:

- III.1. Wzmocnienie konkurencyjności lokalnych gospodarstw rolniczych
- III.2. Restrukturyzacja i rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego
- III.3. Odnowa wsi

CEL OPERACYJNY III.1

WZMOCNIENIE KONKURENCYJNOŚCI LOKALNYCH GOSPODARSTW ROLNICZYCH

UZASADNIENIE

Zadania z zakresu wzmocnienia konkurencyjności lokalnych gospodarstw rolnych mają na celu podniesienie jakości zarządzania gospodarstwem rolniczym oraz zwiększenie efektywności produkcji rolnej. Stąd też wiele z zadań, którymi samorząd lokalny może wesprzeć branżę rolniczą, dotyczy organizowania systemów wsparcia doradczego, szkoleń i upowszechniania nowoczesnych metod upraw i hodowli. Bardzo ważne są również zadania z zakresu tworzenia warunków dla rozwoju rynku rolnego, zarówno w powiecie, jak i w regionie. Wykorzystując środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 należy - zgodnie z potrzebami - realizować zadania dotyczące poprawy struktury obszarowej gospodarstw rolnych, modernizacji parku maszynowego, zwiększania udziału przetwórstwa już u producentów, czy też tworzenia grup producenckich.

Zadania:

III.1.1. Wspieranie działań zmierzających do poprawy struktury obszarowej gospodarstw (upowszechnienie dzierżaw i scalenia ziemi rolniczej), poprawy rozłogu ziemi, wielkości pól i legalizacji statusu władania ziemią rolniczą;

Krótki opis zadania	Struktura obszarowa gospodarstw rolnych jest jednym z najważniejszych czynników warunkujących opłacalność i efektywność produkcji rolnej. Wykorzystując środki finansowe pochodzące z PROW 2007-2013 należy - w miarę zidentyfikowanych potrzeb - upowszechniać i przeprowadzać scalania ziemi rolniczej, poprawę rozłogu pól oraz dzierżawy.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, rolnicy	Środki zewnętrzne

III.1.2. Poprawa jakości produkcji rolnej dostosowanej do wymogów sanitarnych i higienicznych Unii Europejskiej;

Krótki opis zadania	Wsparcie dla rolników w zakresie szkoleń i doradztwa związanego ze stosowaniem nowoczesnych metod upraw i hodowli oraz spełnianiem wymogów sanitarnych i higienicznych obowiązujących w Unii Europejskiej.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, rolnicy	Środki zewnętrzne

III.1.3. Specjalizacja produkcji rolnej w celu zwiększenia jej konkurencyjności rynkowej;

Krótki opis zadania	Upowszechnianie specjalizacji w produkcji rolnej, która zdecydowanie zwiększa opłacalność gospodarstw rolnych oraz wpływa na efektywniejsze wykorzystanie zasobów własnych. Prowadzenie szkoleń, doradztwa i wizyt studyjnych związanych z przestawianiem gospodarstw na produkcję specjalistyczną.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, rolnicy	Środki zewnętrzne

III.1.4. Pomoc rolnikom w tworzeniu grup producenckich;

Krótki opis zadania	Grupy producenckie są jedną z form zrzeszania producentów rolnych w celu zwiększania efektywności produkcji, obniżania kosztów pracy oraz zwiększania możliwości zaistnienia na wymagającym rynku rolnym - poszukiwanie odbiorców, marketing, itp. Pomoc powinna polegać na organizowaniu szkoleń, doradztwie, pomocy przy załatwianiu aspektów prawnych i administracyjnych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, rolnicy	Środki zewnętrzne

III.1.5. Rozwój rolnictwa ekologicznego, zwłaszcza na terenach o wysokich wartościach przyrodniczych;

Krótki opis zadania	Upowszechnianie produkcji żywności ekologicznej wśród gospodarstw znajdujących się na terenach o wysokich wartościach przyrodniczych. Organizowanie szkoleń i doradztwa w zakresie produkcji ekologicznej, uzyskiwania certyfikatów gospodarstwa ekologicznego, poszukiwania rynków zbytu dla produkcji ekologicznej, tworzenia grup producenckich w zakresie produkcji ekologicznej. Działalność ta będzie szczególnie przydatna dla gospodarstw małych obszarowo, nie prowadzących produkcji intensywnej, stając się alternatywą na wymagającym rynku rolnym.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, rolnicy	Środki zewnętrzne

III.1.6. Usprzętowanie gospodarstw rolnych;

Krótki opis zadania	Wykorzystanie możliwości finansowych zawartych w PROW 2007-2013 na kontynuację unowocześniania parku maszynowego w gospodarstwach rolnych oraz wdrażanie projektów umożliwiających przetwarzanie i magazynowanie produkcji rolnej. Wprowadzanie nowych technologii do gospodarstw rolnych. Wsparcie w zakresie doradztwa i szkoleń.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, rolnicy	Środki zewnętrzne

III.1.7. Podnoszenie kwalifikacji osób bezpośrednio zatrudnionych w produkcji rolnej;

Krótki opis zadania	Organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikację rolników z wykorzystaniem środków z PROW 2007-2013 oraz POKL 2007-2013.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim, instytucje szkoleniowe	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, rolnicy	Środki zewnętrzne

III.1.8. Promocja Powiatu w celu przyciągania i lokowania kapitału w strukturach rynku rolnego;

Krótki opis zadania	Wykorzystywanie w promocji gospodarczej powiatu zasobów rolniczych - uwypuklenie wizerunku nowoczesnego i efektywnego rolnictwa na terenie Powiatu Aleksandrowskiego w celu przyciągania inwestorów z branży rolniczej i przetwórczej.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, rolnicy, Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim	Budżet Powiatu

III.1.9. Stworzenie lokalnego systemu informacji o rynku lokalnym;

Krótki opis zadania	Wdrożenie systemu informacji rolniczych o charakterze lokalnym, który w ramach bieżącego monitoringu cen, popytu, podaży i innych informacji gospodarczych będzie udostępniał producentom rolniczym dane ułatwiające podejmowanie decyzji. Informacje mogą być prezentowane w formie portalu internetowego.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, rolnicy, Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim	Budżet Powiatu

III.1.10. Stworzenie systemu promocji produktów rolnych;

Krótki opis zadania	Włączenie produktów rolnych wytwarzanych na terenie Powiatu do systemu promocji gospodarczej i turystycznej, co uatrakcyjni ofertę promocyjną oraz upowszechni lokalną produkcję rolną.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, rolnicy, Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim, Lokalna Grupa Działania	Budżet Powiatu Agencja Rynku Rolnego

III.1.11. Wsparcie dla rozwoju upraw roślin energetycznych.

Krótki opis zadania	Organizacja doradztwa i szkoleń w zakresie upraw roślin energetycznych oraz ich wykorzystania w gospodarstwie rolnym i na terenach wiejskich.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, rolnicy, Lokalna Grupa Działania	Agencja Rynku Rolnego

III.1.12. Promocja i wsparcie dla postępu biologicznego w rolnictwie, w tym dla hodowli ras lokalnych, uprawy rzadkich (lokalnych) odmian zbóż, owoców, itp.

Krótki opis zadania	Upowszechnianie tradycyjnych i ginących odmian zbóż, owoców i innych roślin użytkowych oraz hodowli starych ras zwierząt hodowlanych, na które wraca zainteresowanie odbiorców i konsumentów.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, rolnicy, Lokalna Grupa Działania	Agencja Rynku Rolnego, Środki zewnętrzne

III.1.13. Wsparcie marketingu i dystrybucji produktów rolnych na rynku krajowym oraz rynkach międzynarodowych.

Krótki opis zadania	Organizacja i uczestnictwo w targach rolniczych i spożywczych, organizacja wspólnych stoisk, ułatwianie rolnikom uczestnictwa w dużych imprezach targowych o statusie międzynarodowym. Organizowanie innych form marketingowych ułatwiających dystrybucję lokalnej produkcji rolnej.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, rolnicy, Lokalna Grupa Działania, Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim	Środki zewnętrzne

CEL OPERACYJNY III.2 RESTRUKTURYZACJA I ROZWÓJ PRZETWÓRSTWA ROLNO-SPOŻYWCZEGO

UZASADNIENIE

Powiat Aleksandrowski jest obszarem o dużej produkcji rolnej. Funkcjonują tu zarówno duże gospodarstwa rolne, o określonej specjalizacji i intensywnym modelu gospodarowania, jak i gospodarstwa mniejsze produkujące wyłącznie na rynek lokalny. Ważnym jest tworzenie warunków do restrukturyzacji istniejącego i rozwijania nowego przemysłu przetwórczego. Przetworzone produkty rolne są zdecydowanie bardziej opłacalnym towarem rynkowym. Generują nowe miejsca pracy i w znacznie większym zakresie niż sama produkcja rolna przyczyniają się do wzrostu lokalnego produktu brutto. Stabilny i rozwinięty przemysł przetwórczy jest również gwarancją zbytu produktów rolnych od lokalnych gospodarstw rolnych.

Zadania:

III.2.1. Tworzenie warunków dla inwestorów z branży przetwórstwa rolno-spożywczego;

Krótki opis zadania	Tworzenie warunków dla inwestorów z branży przetwórstwa rolno-spożywczego obejmuje przygotowanie oferty inwestycyjnej zagospodarowania istniejących gruntów i nieruchomości na terenie Powiatu, rozpatrzenia możliwości zastosowania preferencji podatkowych, czy też współpracy w zakresie nawiązywania kontaktów z potencjalnymi kontrahentami. Zadania tego typu, ze względu na swoją specyfikę, powinny być realizowane w ścisłej współpracy z samorządami gminnymi, które to przede wszystkim dysponują gruntami i nieruchomościami przeznaczonymi do zagospodarowania oraz posiadają możliwości nadawania preferencji podatkowych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorządy gminne z terenu Powiatu	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, ośrodki doradztwa rolniczego, rolnicy, Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim, inwestorzy	Budżety gmin z terenu powiatu

III.2.2. Unowocześnienie technologii produkcji przedsiębiorstw przetwórstwa rolno-spożywczego;

Krótki opis zadania	Wspieranie lokalnych przedsiębiorstw przetwórczych w pozyskiwaniu środków na unowocześnianie technologii produkcji - doradztwo, szkolenia, konsultacje wniosków aplikacyjnych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno-spożywczego	Środki zewnętrzne

III.2.3. Dostosowanie norm produkcji do standardów Unii Europejskiej;

Krótki opis zadania	Organizacja doradztwa dla firm przetwórczych w zakresie dostosowywania produkcji do standardów Unii Europejskiej - wykorzystanie środków PROW 2007-2013.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno-spożywczego	Środki zewnętrzne

III.2.4. Ograniczenie niekorzystnego oddziaływania przedsiębiorstw na środowisko;

Krótki opis zadania	Unowocześnianie linii produkcyjnych oraz stosowanych technologii przetwórczych w kierunku zmniejszania niekorzystnego oddziaływania na środowisko - doradztwo, szkolenia.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu, ośrodki doradztwa rolniczego, przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno-spożywczego	Środki zewnętrzne

CEL OPERACYJNY III.3 ODNOWA I ROZWÓJ WSI

UZASADNIENIE

Odnowa i rozwój wsi jest stosunkowo nowym kierunkiem zapoczątkowanym w ramach pilotażowych programów Leader oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Ideą podejścia związanego z odnową i rozwojem wsi jest wpływanie na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi to rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

W ramach podejścia można pozyskiwać środki na poprawę estetyki miejscowości wiejskich, kultywowanie lokalnych tradycji i kultury, zachowania cennych przyrodniczo i kulturowo miejsc i obiektów, a także na zwiększanie oferty kulturalnej, turystycznej i rekreacyjnej. Warunkiem koniecznym dla pozyskania środków jest opracowanie Planów Odnowy Miejscowości dla każdej miejscowości wiejskiej, która chce się starać o uzyskanie środków na te cele. Środki te można pozyskać zarówno bezpośrednio z PROW 2007-2013 (Oś 3), jak i w ramach środków dysponowanych przez Lokalne Grupy Działania (Oś 4 Leader). Ponadto pewne możliwości stwarza również Regionalny Program Operacyjny.

Zadania:**III.3.1. Wspieranie wspólnot wiejskich w tworzeniu Planów Odnowy Miejscowości i wniosków aplikacyjnych na odnowę i rozwój wsi;**

Krótki opis zadania	Plany Odnowy Miejscowości i wnioski aplikacyjne są niezbędne w procesie ubiegania się o środki unijne w ramach PROW 2007-2013 na odnowę i rozwój wsi. Należy wspierać merytorycznie wspólnoty wiejskie wykazujące aktywność w kierunku pozyskiwania tych środków - doradztwo, szkolenia z zakresu tworzenia dokumentacji konkursowej i jej załączników.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne z terenu Powiatu, Lokalna Grupa Działania	Wspólnoty wiejskie	Środki zewnętrzne

Kierunek priorytetowy:

KAPITAŁ LUDZKI I USŁUGI PUBLICZNE

CEL STRATEGICZNY I ZWIĘKSZENIE ELASTYCZNOŚCI LOKALNEGO RYNKU PRACY

UZASADNIENIE

Problem bezrobocia dotyczy - z różnym natężeniem - większości powiatów województwa kujawsko-pomorskiego. W Powiecie Aleksandrowskim stopa bezrobocia w lipcu 2010 r. wynosiła 16,6% i była wyższa od analogicznej stopy dla regionu kujawsko-pomorskiego (bezrobocie w województwie wyniosło wtedy 14,8%). Wobec wysokiego poziomu bezrobocia w Polsce ważne staje się podejmowanie i kontynuowanie kompleksowych działań aktywizujących osoby bezrobotne, zwłaszcza te, które chcą zaistnieć na rynku pracy. Ważnym i trudnym zadaniem jest aktywizacja pracodawców, zmierzająca do „otworzenia” ich na osoby bezrobotne oraz wspierająca proces powstawania nowych miejsc pracy. Sprawdzonym narzędziem jest krzewienie postaw przedsiębiorczych, które często tkwią w ludziach, ale nie są wykorzystywane, czyli wsparcie procesu samozatrudnienia oraz wsparcie osób zakładających własną działalność gospodarczą. Dodatkowo winny być rozszerzane działania szkoleniowe i doradcze, skierowane do osób bezrobotnych, poszukujących pracy i pracujących. Nadzieję na wzrost ofert w tym zakresie rodzi dostęp do środków unijnych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Niniejszy cel strategiczny realizowany będzie przez następujące cele operacyjne:

- I.1. Rozwój systemu kształcenia zawodowego oraz przekwalifikowania osób bezrobotnych, zagrożonych utratą pracy i poszukujących zatrudnienia
- I.2. Promowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców

CEL OPERACYJNY I.1 ROZWÓJ SYSTEMU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO ORAZ PRZEKAWILIKOWANIA OSÓB BEZROBOTNYCH, ZAGROŻONYCH UTRATĄ PRACY I POSZUKUJĄCYCH ZATRUDNIENIA

UZASADNIENIE

System szkoleń i kursów zawodowych od wielu lat jest w naszym kraju jednym z głównych narzędzi aktywizacji osób bezrobotnych, ale także pracujących. Efektywny system szkoleniowy oferuje nie tylko profesjonalne i praktyczne metody zdobywania wiedzy i umiejętności, ale także na bieżąco prowadzi monitoring

potrzebnych tematów, odzwierciedlających sytuację na rynku pracy. Osobnym zagadnieniem w stosunku do szkoleń zawodowych jest organizacja kursów wspomagających proces poszukiwania pracy oraz zwiększających dodatkowo umiejętności osób bezrobotnych i pracujących, np.: kursy komputerowe, kursy nauki języków obcych, itd. Udział w szkoleniach jest nie tylko źródłem nowej wiedzy i umiejętności, ale nierzadko także formą oderwania się od problemów nurtujących na co dzień osoby bezrobotne oraz forum wymiany doświadczeń przez osoby poszukujące pracy. Niniejszy cel wpisuje się także w szeroki front zagadnień określanych ogólnym mianem „rozwoju społeczeństwa opartego na wiedzy”. Kształcenie ustawiczne dorosłych jest procesem, który będzie nabierał coraz większego znaczenia w rozwoju zawodowym mieszkańców - chodzi tu przede wszystkim o zdobywanie nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy i przekwalifikowanie zawodowe.

Poradnictwo i pośrednictwo zawodowe, jako ważne narzędzia aktywizacji rynku pracy, wymagają stałego rozwoju wykorzystującego nowe technologie i nowe formy informacji. Powiększający się zasób informacji o różnej tematyce i różnym pochodzeniu wymaga odpowiedniego zarządzania tą informacją - zbierania, selekcjonowania i udostępniania zainteresowanym odbiorcom.

Zadania:

I.1.1. Dostosowywanie oferty kształcenia w szkolnictwie ponadgimnazjalnym do potrzeb rynku pracy;

Krótki opis zadania	Bieżące monitorowanie zapotrzebowania rynku pracy na określone specjalizacje zawodowe i uruchamianie nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych. Monitorowanie potrzeb przedsiębiorców lokalnych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowa Rada Zatrudnienia	Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim, samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, lokalni przedsiębiorcy, szkoły ponadgimnazjalne	Budżet Powiatu

I.1.2. Systematyczne badanie potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych, zagrożonych utratą zatrudnienia, poszukujących zatrudnienia.

Krótki opis zadania	Monitorowanie potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych i poszukujących pracy - wykorzystanie do monitoringu faktu uczestnictwa tych osób w licznych projektach systemowych Europejskiego Funduszu Społecznego. Określanie potrzeb w zakresie szkoleń zawodowych oraz ogólnorozwojowych (szkolenia komputerowe, językowe, komunikacji interpersonalnej, itp.).	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim, centra szkolenia zawodowego	Powiatowa Rada Zatrudnienia, samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, lokalni przedsiębiorcy	Budżet Powiatu

I.1.3. Rozwijanie różnorodnych form przygotowania zawodowego młodzieży - staże i umowy absolwenckie, prace krótkoterminowe, praktyki zawodowe, prace społeczne.

Krótki opis zadania	Stosowanie praktycznych instrumentów przygotowujących osoby młode, wchodzące na rynek pracy do podjęcia pierwszego zatrudnienia.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Szkoły ponadgimnazjalne	Powiatowa Rada Zatrudnienia, samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim, centra szkolenia zawodowego, lokalni przedsiębiorcy	Środki zewnętrzne

I.1.4. Promocja szkolnictwa zawodowego oraz nauki zawodów rzemieślniczych wśród młodzieży i osób bezrobotnych.

Krótki opis zadania	Przywracanie proporcji pomiędzy wykształceniem zawodowym i ogólnym wśród młodzieży, umożliwianie i promowanie zdobywania zawodów rzemieślniczych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Szkoły ponadgimnazjalne, Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim	Powiatowa Rada Zatrudnienia, samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, centra szkolenia zawodowego, lokalni przedsiębiorcy, cechy rzemiosł	Środki zewnętrzne

I.1.5. Wspieranie oraz promowanie zatrudniania młodych ludzi w trzecim sektorze i przy działaniach społecznych (wolontariat).

Krótki opis zadania	Propagowanie kampanii lokalnych na rzecz zatrudniania osób młodych w organizacjach pozarządowych, urzędach, instytucjach, firmach prywatnych jako wolontariuszy. Umożliwienie w ten sposób nabycia doświadczeń w realnych warunkach pracy przez młodzież i osoby nigdy nie pracujące. Propagowanie podejmowania działań wolontariatu przez osoby młode i niepracujące.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Szkoły ponadgimnazjalne, Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim	Powiatowa Rada Zatrudnienia, samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, centra szkolenia zawodowego, lokalni przedsiębiorcy, instytucje i urzędy lokalne, organizacje pozarządowe	Środki zewnętrzne

I.1.6. Rozwój międzynarodowej współpracy uczniów i nauczycieli dla pogłębiania znajomości nowoczesnych programów kształcenia zawodowego oraz języków obcych.

Krótki opis zadania	Wykorzystanie partnerskich jednostek samorządu terytorialnego zagranicą do nawiązywania stałej współpracy w zakresie poznawania nowych rozwiązań w programach kształcenia zawodowego oraz intensyfikacji nauki języków obcych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Szkoły ponadgimnazjalne	Powiatowa Rada Zatrudnienia, samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, partnerskie jednostki samorządu terytorialnego i szkoły	Budżet Powiatu

I.1.7. Wykorzystywanie nowoczesnych technologii komputerowych w rozwoju poradnictwa pracy.

Krótki opis zadania	Kontynuacja stosowania nowoczesnych metod poradnictwa pracy.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim	Powiatowa Rada Zatrudnienia, samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego	Fundusz Pracy

I.1.8. Stałe rozwijanie kompetencji zawodowych pracowników instytucji rynku pracy w zakresie umiejętnego doradztwa i wspierania osób poszukujących zatrudnienia.

Krótki opis zadania	Stałe podnoszenie kompetencji i umiejętności pracowników instytucji rynku pracy poprzez udział w kursach, szkoleniach, studiach, wizytach studyjnych, itp.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim	Powiatowa Rada Zatrudnienia, samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, instytucje szkoleniowe, uczelnie wyższe.	Fundusz Pracy, projekty systemowe

CEL OPERACYJNY I.2

PROMOWANIE POSTAW PRZEDSIĘBIORCZYCH WŚRÓD MIESZKAŃCÓW

UZASADNIENIE

Kształtowanie i promowanie cech przedsiębiorczych wśród mieszkańców wymaga zastosowania innowacyjnych i atrakcyjnych programów edukacyjnych ukierunkowanych na przedsiębiorczość, języki obce, technologie informacyjne i komunikacyjne. W obszarze kształcenia ustawicznego istotnym jest włączenie do jego programu elementów dotyczących przedsiębiorczości.

Działania te są szczególnie ważne ze względu na konieczność zapewnienia odpowiednio wykształconych i zmotywowanych kadr dla lokalnej gospodarki, w tym kadr dla małych i średnich oraz mikroprzedsiębiorstw.

Zadania:

I.2.1. Rozwijanie różnorodnych form edukacji w zakresie przedsiębiorczości wśród młodzieży szkolnej;

Krótki opis zadania	Ukierunkowanie lekcji przedsiębiorczości w szkołach powiatowych na zajęcia aktywne, kształcące umiejętności przedsiębiorcze oraz pozwalające ocenić młodym ludziom ich potencjał w zakresie samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej - gry, symulacje, warsztaty praktyczne, itp.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Szkoły ponadgimnazjalne	Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim, samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, lokalni przedsiębiorcy	Budżet Powiatu, Budżety gmin

I.2.2. Promowanie i wspieranie indywidualnych inicjatyw gospodarczych mieszkańców powiatu - organizacja szkoleń z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej, zakładania własnej firmy - kształcenie ustawiczne.

Krótki opis zadania	Wsparcie osób chcących założyć działalność gospodarczą w formie szkoleń i doradztwa.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Instytucje szkoleniowe, instytucje otoczenia biznesu	Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim, samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego	Środki zewnętrzne

I.2.3. Systemowe wsparcie uzdolnionej młodzieży poprzez stypendia oraz nagrody w różnych dziedzinach, szczególnie w dziedzinach priorytetowo traktowanych w strategii (przedsiębiorczość, turystyka, specjalizacja zawodowa, itd.).

Krótki opis zadania	Dostrzeganie osób uzdolnionych poprzez organizację różnorodnych form wsparcia - stypendia, nagrody.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, lokalni przedsiębiorcy, sponsorzy, organizacje pozarządowe	Budżet Powiatu

CEL STRATEGICZNY II PODNOSZENIE POZIOMU ŚWIADCZONYCH USŁUG PUBLICZNYCH

UZASADNIENIE

Sektor usług publicznych wpływa bezpośrednio na jakość życia w Powiecie Aleksandrowskim. Sektor ten w odczuciach społecznych (nie tylko w Powiecie Aleksandrowskim) nie odpowiada współczesnym standardom oraz potrzebom wynikającym z rosnącego poziomu aspiracji co do jakości życia.

Sektor obejmuje usługi społeczne (kultura, opieka społeczna i medyczna, oświata) oraz techniczne (transport, gospodarka komunalna oraz komunalna gospodarka mieszkaniowa). Każda z nich wpływa na poczucie bezpieczeństwa mieszkańca Powiatu oraz poczucia możliwości wsparcia przez samorząd w sytuacji kiedy znajdzie taka potrzeba.

Permanentne podwyższanie poziomu świadczonych usług publicznych i jego ewolucja na przestrzeni lat wynikają z postępu cywilizacyjnego. Zatem zadaniem każdej jednostki samorządowej jest dążenie do utrzymania społecznego zadowolenia.

Niniejszy cel strategiczny realizowany będzie przez następujące cele operacyjne:

- II.1. Zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych w szkołach powiatowych
- II.2. Rozwój kultury fizycznej i sportu
- II.3. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
- II.4. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego
- II.5. Promocja zdrowia i świadczenie wysokiej jakości usług zdrowotnych
- II.6. Doskonalenie systemu zarządzania jednostką samorządową
- II.7. Aktywizacja postaw obywatelskich

CEL OPERACYJNY II.1

ZAPEWNIENIE WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG EDUKACYJNYCH W SZKOŁACH POWIATOWYCH

UZASADNIENIE

Szybko zachodzące zmiany na rynku pracy, nowe wymagania pracodawców w stosunku do pracowników oraz rozwój nowych technologii, wymagają umożliwienia na każdym etapie życia (osobom dorosłym i młodzieży) podnoszenia kompetencji poprzez zdobywanie nowych umiejętności, kwalifikacji i doświadczeń. Dla zapewnienia większej efektywności tych działań, powinny być one prowadzone w ścisłej współpracy wszystkich zainteresowanych środowisk lokalnych tj. szkół, rodziców, uczniów, władz powiatowych i gminnych, Powiatowego Urzędu Pracy, pracodawców, organizacji gospodarczych i pozarządowych. Dobre przygotowanie do rynku pracy może być zapewnione także przez możliwość korzystania przez młodzież szkolną z nowoczesnych zdobyczy techniki i udziału w nowatorskich

projektach edukacyjnych (zwłaszcza międzynarodowych), oferowanych przez Unię Europejską.

System edukacji powinien przygotowywać młodzież do podjęcia pracy, jak i kontynuowania nauki. Absolwenci powinni być zdolni do szybkiego przekwalifikowania się lub podjęcia samodzielnej działalności gospodarczej, dobrze znać co najmniej jeden język obcy, posługiwać się swobodnie ICT i programami komputerowymi. Powinni charakteryzować się kreatywnością, zdolnością szybkiej adaptacji do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych, umiejętnością samokształcenia i podnoszenia kwalifikacji

Zadania:

II.1.1. Poprawa poziomu wykształcenia mieszkańców Powiatu;

Krótki opis zadania	Opracowywanie indywidualnych ścieżek rozwoju uczniów szkół ponadgimnazjalnych, wprowadzenie doradztwa zawodowego ukierunkowanego na dalsze etapy edukacji i rozwoju młodego człowieka; promowanie technologii informacyjnej i komunikacyjnej w powiecie.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Szkoły ponadgimnazjalne	Budżet Powiatu, Środki zewnętrzne

II.1.2. Tworzenie nowych kierunków edukacji z uwzględnieniem potrzeb wynikających ze zmian zachodzących na lokalnym i regionalnym rynku pracy;

Krótki opis zadania	Systematyczne analizy rynku pracy oraz reagowanie na zachodzące w nim zmiany, aby braki skutecznie uzupełniać poprzez ustawiczne kształcenie wykwalifikowanych pracowników.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Powiatowy Urząd Pracy, Szkoły ponadgimnazjalne,	Budżet Powiatu

II.1.3. Utworzenie funduszu stypendialnego w celu ułatwienia dostępu do szkolnictwa wyższego młodzieży powiatu;

Krótki opis zadania	Zadanie obejmie pomoc w przekazywaniu informacji uczniom o możliwościach otrzymania środków finansowych na edukację i koordynowanie działań z tym związanych. W przyszłości utworzenie funduszu stypendialnego starosty dla uczniów zdolnych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Szkoły ponadgimnazjalne, fundatorzy	Budżet powiatu, Środki zewnętrzne

II.1.4. Zwiększenie możliwości dostępu do edukacji w zakresie informatyki i języków obcych w szkołach ponadgimnazjalnych;

Krótki opis zadania	Porozumiewanie się w językach obcych oraz kompetencje informatyczne stanowią integralną część kompetencji kluczowych ucznia. Dlatego też zadanie to obejmie cykliczne doposażenie szkolnych pracowni informatycznych w sprzęt komputerowy. Wyposażenie pracowni językowych w tablice interaktywne oraz oprogramowania do nauki języków obcych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Szkoły wyższe, szkoły ponadgimnazjalne	Budżet powiatu, Środki zewnętrzne

II.1.5. Utworzenie Powiatowego Centrum Kształcenia i Doksztalcania Dorosłych np. Uniwersytet III-go Wieku, zwiększenie dostępu do edukacji poprzez aktywizację ludzi starszych;

Krótki opis zadania	Celem zadania jest aktywizacja ludzi starszych, a także „wykorzystanie potencjału osób starszych na rynku pracy - wiedzy, umiejętności i doświadczenia życiowego, dla rozwoju gospodarczego i społecznego kraju”.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Szkoły wyższe, szkoły ponadgimnazjalne	W zależności od formy organizacyjnej

II.1.6. Kontynuowanie programów przekwalifikowań zawodowych i podnoszenia kwalifikacji mieszkańców;

Krótki opis zadania	Organizacja kursów przekwalifikujących, kwalifikacyjnych oraz podnoszących umiejętności w zawodach deficytowych na lokalnym rynku pracy.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Urząd Pracy	Wojewódzki Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe i ośrodki kształcenia	Budżet powiatu, środki zewnętrzne

CEL OPERACYJNY II.2

ROZWÓJ KULTURY FIZYCZNEJ I SPORTU

UZASADNIENIE

Rozwój sportu i rekreacji na terenie Powiatu Aleksandrowskiego jest ściśle powiązany z jego walorami przyrodniczymi. W porównaniu jednak z możliwościami rozwojowymi jakie posiada Powiat tj. bogactwo natury, bliskość do akwenu oraz warunki do uprawiania różnego typu sportów, ta oferta jest ciągle zbyt mało atrakcyjna. Baza sportowa i rekreacyjna na terenie Powiatu jest niedostatecznie rozwinięta, zwłaszcza w zakresie turystyki wodnej oraz infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form turystyki, turystycznej bazy uzupełniającej oraz bazy noclegowej. Podejmowane działania pozwolą na dywersyfikację oraz poprawę jakości oferty sportowej i rekreacyjnej oraz przyczynią się do wzrostu roli turystyki, jako czynnika sprzyjającego rozwojowi społeczno - gospodarczemu regionu.

Z oferty sportowo - rekreacyjnej Powiatu korzystają nie tylko turyści ale przede wszystkim mieszkańcy. To dla nich, zarówno młodych jak i starszych władze przygotowują ofertę, która zaspokoi potrzeby w tym zakresie. W niniejszym celu zostały wpisane zadania, które ułatwią korzystanie z infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w powiecie jak i pobudzą społeczność lokalną do samoorganizacji na rzecz działań sportowych.

Zadania:

II.2.1. Zagospodarowanie terenu wokół budynków szkolnych - modernizacja i budowa boisk sportowych.

Krótki opis zadania	Rozwój infrastruktury sportowej głównie wielofunkcyjnych boisk przy szkołach ponadgimnazjalnych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Szkoły ponadgimnazjalne posiadające odpowiedni teren a nie posiadające boisk.	Budżet Powiatu, Środki zewnętrzne

II.2.2. Stymulowanie powstawania stowarzyszeń promujących ideę sportu i aktywnego spędzania wolnego czasu;

Krótki opis zadania	Wzrost liczby stowarzyszeń przyczyni się do wzbogacenia oferty form rekreacji fizycznej i pro zdrowotnego wykorzystania wolnego czasu. Zadanie realizowane będzie poprzez organizację szkoleń i doradztwa w zakresie zakładania takich form organizacyjnych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, Samorzady gmin z terenu Powiatu	Kluby sportowe, Uczniowskie Kluby Sportowe, Stowarzyszenia na rzecz promocji zdrowia	Budżet Powiatu, Środki zewnętrzne

II.2.3. Zakup sprzętu sportowego pozwalającego na lepsze prowadzenie zajęć w szkołach ponadgimnazjalnych;

Krótki opis zadania	Doposażenie szkół prowadzonych przez Powiat w sprzęt, który pozwoli na efektywniejsze prowadzenie zajęć, jak również pozwoli na niwelowanie wad postawy i gimnastykę korekcyjną dla uczniów.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Rady Rodziców	Budżet Powiatu Urząd Marszałkowski - Totalizator Sportowy UE - RPO WKP Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej PFRON

II.2.4. Utworzenie Rady Sportu zgodnie z Ustawą o sporcie z dnia 25 czerwca 2010;

Krótki opis zadania	Do zadań rady należeć będzie w szczególności opiniowanie: 1) strategii rozwoju gmin, powiatów i województw w zakresie kultury fizycznej; 2) projektu budżetu w części dotyczącej kultury fizycznej; 3) programów rozwoju bazy sportowej na danym terenie, w tym w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie dotyczącym terenów wykorzystywanych na cele kultury fizycznej. Członkowie rady sportu będą wykonywać swoje funkcje społecznie.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy gmin z terenu Powiatu, organizacje pozarządowe, kluby sportowe	Budżet Powiatu

II.2.5. Kontynuacja organizacji imprez sportowych pod patronatem Starosty Aleksandrowskiego;

Krótki opis zadania	Imprezy integrujące mieszkańców i promujące lokalnych sportowców, połączone z elementem współzawodnictwa międzyszkolnego lub międzygminnego.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Kluby sportowe, mieszkańcy Powiatu, Rada Rodziców	Budżet Powiatu

CEL OPERACYJNY II.3

REALIZACJA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

UZASADNIENIE

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Aleksandrowskiego jest niezbędnym dokumentem w sytuacjach, gdy władze samorządowe pragną zaprezentować społeczeństwu cele, które zamierzają w osiągnąć, poinformować o sposobach ich realizacji i poddać swoje działanie społecznej kontroli. Strategia proponuje mieszkańcom pewien program. Cechuje ją kompleksowe podejście do problemów mieszkańców i sposobu alokacji zasobów. Cel operacyjny II.4 obejmuje zadania, które skupiają się na realizacji założonych celów Strategii.

Zadania:

II.3.1. Wdrażanie zintegrowanego systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dzieci i młodzieży;

Krótki opis zadania	Rozwój systemu wspierającego wychowanie dzieci i młodzieży w rodzinie i środowisku pozarodzinnym oraz systemu opieki dzieciom całkowicie bądź częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej; przeciwdziałanie przemocy w rodzinie; zbudowanie systemu wsparcia rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, Organizacje pozarządowe i społeczne, Ośrodki Pomocy Społecznej, szkoły.	Budżet Powiatu, Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Środki pozyskane z programów rządowych i europejskich.

II.3.2. Życiowe usamodzielnienie i integracja społeczna grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;

Krótki opis zadania	Rozwój systemu wsparcia osobom bezrobotnym od promocji zatrudnienia poprzez poradnictwo specjalistyczne do zatrudnienia oraz rozwój systemu wsparcia osobom, które otrzymały status uchodźcy; Rozwój systemu wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo- wychowawczych i innych placówek uprawnionych; utworzenie systemu wsparcia dzieciom i młodzieży niedostosowanej społecznie.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, Organizacje pozarządowe i społeczne, Ośrodki Pomocy Społecznej, szkoły.	Budżet Powiatu, Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Środki pozyskane z programów rządowych i europejskich.

II.3.3. System rehabilitacji, aktywizacji oraz wsparcia osób niepełnosprawnych i starszych;

Krótki opis zadania	Rozwój świadomości społecznej o niepełnosprawności oraz uprawnieniach wynikających z jej posiadania; podnoszenie jakości opieki medycznej i poziomu rehabilitacji osób niepełnosprawnych; Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem; rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, Organizacje pozarządowe i społeczne, Ośrodki Pomocy Społecznej	Budżet Powiatu, Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Środki pozyskane z programów rządowych i europejskich.

II.3.4. Partnerstwo podmiotów lokalnych w realizacji zadań statutowych w zakresie pomocy społecznej;

Krótki opis zadania	Wspieranie aktywności podmiotów realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej;	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, Organizacje pozarządowe i społeczne, Ośrodki Pomocy Społecznej, szkoły.	Budżet Powiatu, środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Środki pozyskane z programów rządowych i europejskich.

CEL OPERACYJNY II.4
ZAPEWNIENIE WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA
PUBLICZNEGO

UZASADNIENIE

Poziom bezpieczeństwa publicznego jest jednym z elementów jakości życia i wpływa na atrakcyjność zamieszkiwania na danym terenie. Dlatego w ramach niniejszego celu strategicznego realizowany będzie szereg spójnych działań z zakresu bezpieczeństwa i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Sukces w tych działaniach będzie zapewniony tylko wówczas, gdy związane i realizowane będzie szerokie partnerstwo wielu instytucji gminnych i powiatowych (m.in. Ośrodek Pomocy Społecznej, Starostwo Powiatowe w Aleksandrowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Szpital Powiatowy, Policja, Straż Miejska, organizacje pozarządowe). Mimo, iż każda z tych instytucji posiada własne kompetencje, to w zakresie bezpieczeństwa publicznego i socjalnego niezbędną jest ich ścisła współpraca.

Zadania:

II.4.1. Opracowanie i realizacja „Programu walki z przestępczością na terenie Powiatu Aleksandrowskiego”;

Krótki opis zadania	Program stanowić będzie plan podejmowanych działań prewencyjnych, zapobiegającym złym zjawiskom i zagrożeniom oraz usuwanie ich przyczyn. Profilaktyka i przeciwdziałanie zjawisku narkomanii, nadużywania alkoholu i przestępczości wśród dzieci i młodzieży, poprzez pogadanki w szkołach	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Komenda Powiatowa Policji, Posterunki i Komisariaty Policji, Jednostki Państwowej Straży Pożarnej	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, Samorządy gminne z terenu Powiatu Aleksandrowskiego.	Środki własne Komendy Powiatowej Policji w Aleksandrowie Kujawskim. Środki własne Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Aleksandrowie Kujawskim.

II.4.2. Promowanie rozszerzenia systemów monitoringu wizyjnego miejsc publicznych w oparciu o „mapy przestępczości”;

Krótki opis zadania	Mapy wskazywać będą miejsca w których nasiloną jest przestępczość oraz inne typy zagrożeń bezpieczeństwa lub życia oraz czas w którym najczęściej dochodzi do przestępstw i zdarzeń.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy Gminne z terenu Powiatu, Placówki oświatowe, Mieszkańcy Powiatu.	Budżety Gmin z terenu Powiatu Budżet Powiatu

II.4.3. Zapewnienie najwyższego bezpieczeństwa dzieci i młodzieży z terenu Powiatu;

Krótki opis zadania	Zadanie to obejmie tworzenie warunków atrakcyjnego spędzenia czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz organizowanie dla nich zajęć rekreacyjno-sportowych w oparciu o bazę pozostającą w dyspozycji działających na terenie Powiatu klubów sportowych i placówek oświatowo-wychowawczych poprzez tworzenie placów zabaw, organizowanie spotkań edukacyjnych dzieci i młodzieży z policjantami, prawnikami, psychologami oraz wydawanie broszur i ulotek o charakterze informacyjno-edukacyjnym.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy Gminne, Komenda Powiatowa Policji, Komenda Straży Miejskiej.	Budżety Gmin Budżet Powiatu

CEL OPERACYJNY II.5

PROMOCJA ZDROWIA I ŚWIADCZENIE WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG ZDROWOTNYCH

UZASADNIENIE

Jednym z zadań własnych samorządu powiatowego jest promocja i ochrona zdrowia. Pojęcie promocji zdrowia należy rozumieć jako połączenie edukacji zdrowotnej oraz wsparcia prawnego i środowiskowego dla mieszkańców danej wspólnoty samorządowej. Realizacja zadania przez samorząd powiatowy polega przede wszystkim na ocenianiu efektywności programów zdrowotnych funkcjonujących na jego terenie, inicjowaniu i wspomaganiu działań na rzecz promocji zdrowia oraz pobudzaniu odpowiedzialności zbiorowej i indywidualnej za zdrowie. Promocja zdrowia powinna być również rozumiana jako profilaktyka chorób oraz promowanie zdrowego stylu życia. Jest to proces umożliwiający ludziom zwiększenie kontroli nad własnym zdrowiem, utrzymanie jego dobrego poziomu lub jego poprawę. Zdrowie nie jest celem samym w sobie, ale jest traktowane jako droga do realizacji aspiracji, zaspokajania potrzeb oraz przeobrażania i kontroli środowiska. Promocja zdrowia nie skupia się na grupach ludności zagrożonej określonymi chorobami, ale mobilizuje całe społeczeństwo do aktywnego uczestnictwa w działaniach podejmowanych na rzecz zdrowia.

Zadania:

II.5.1. Dyskusja programowa i opracowanie analizy sytuacji w powiecie - „Zdrowy Powiat”.

Krótki opis zadania	Opracowanie analizy prezentującej stan obecny i aktualne potrzeby w zakresie opieki zdrowotnej.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Szpital powiatowy, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Budżet Powiatu

II.5.2. Prowadzenie cyklicznych działań z zakresu profilaktyki zdrowia, badania i konsultacje medyczne dla mieszkańców Powiatu, akcje informacyjne.

Krótki opis zadania	Kontynuacja i intensyfikacja działań diagnostycznych i profilaktycznych wśród określonych grup społecznych powiatu.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Szpital powiatowy, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, zakłady opieki zdrowotnej z terenu Powiatu, szkoły	Ministerstwo Zdrowia - „Program edukacji młodzieży licealnej w zakresie zarządzania zdrowiem”. Narodowy Program Zapobiegania Nadwadze i Otyłości oraz Przewlekłym Chorobom Niezakaźnym poprzez Poprawę Żywienia i Aktywności Fizycznej na lata 2007-2011

II.5.3. Utworzenie publicznej szkoły rodzenia.

Krótki opis zadania	Wdrożenie opieki nad matką i dzieckiem w postaci finansowania edukacji przedporodowej. Edukowanie w tym zakresie społeczności Powiatu przyczyni się do znacznej poprawy stanu zdrowia kobiet ciężarnych oraz noworodków oraz przyniesie pozytywne rezultaty w świadomości zdrowotnej.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Szpital powiatowy, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, zakłady opieki zdrowotnej z terenu Powiatu	Budżet Powiatu

II.5.4. Prowadzenie intensywnych działań z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym wśród dzieci i młodzieży - współpraca szkół, instytucji pomocy społecznej i jednostek opieki zdrowotnej.

Krótki opis zadania	Przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym wynikającym z uzależnień (nikotyna, alkohol, narkotyki, środki psychoaktywne, itp.), szczególnie wśród młodszej części społeczności powiatu.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Szpital powiatowy, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, zakłady opieki zdrowotnej z terenu Powiatu, szkoły, policja, media lokalne	Budżet Powiatu, Budżety gmin z terenu Powiatu, Ministerstwo Zdrowia

II.5.5. Prowadzenie wśród mieszkańców Powiatu (w tym w szkołach ponadgimnazjalnych) działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie zachowania w sytuacjach zagrożeń i udzielania pierwszej pomocy.

Krótki opis zadania	Wprowadzenie systemu edukacyjno-informacyjnego w zakresie zachowania w sytuacjach zagrożenia życia i udzielania pierwszej pomocy.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, szpital powiatowy, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego, zakłady opieki zdrowotnej z terenu Powiatu, szkoły, policja, inspekcje techniczne, straż pożarna, media lokalne	Budżet Powiatu, Budżet Powiatowego Szpitala w Aleksandrowie Kujawskim Sp. z o.o., Ministerstwo Zdrowia

II.5.6. Modernizacja i przebudowa Bloku Operacyjnego.

Krótki opis zadania	Zwiększenie możliwości i standardu zabiegów operacyjnych wykonywanych w szpitalu powiatowym.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Szpital w Aleksandrowie Kujawskim Sp. z o.o.	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego	Budżet Powiatu, Budżet Powiatowego Szpitala w Aleksandrowie Kujawskim Sp. z o.o., Ministerstwo Zdrowia

II.5.7. Budowa podjazdu dla 2 karettek G.I.P.

Krótki opis zadania	Budowa podjazdu dla wozów ratunkowych G.I.P.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Szpital w Aleksandrowie Kujawskim Sp. z o.o.	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego	Budżet Powiatu, Budżet Powiatowego Szpitala w Aleksandrowie Kujawskim Sp. z o.o., Ministerstwo Zdrowia

II.5.8. Budowa i wyposażenie w sprzęt Centralnej Sterylizatorni oraz Stacji Przygotowania Łóżek

Krótki opis zadania	Budowa i wyposażenie części szpitalnych niezbędnych do prawidłowego świadczenia usług medycznych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Szpital w Aleksandrowie Kujawskim Sp. z o.o.	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego	Budżet Powiatu, Budżet Powiatowego Szpitala w Aleksandrowie Kujawskim Sp. z o.o., Ministerstwo Zdrowia

II.5.9. Doposażenie Oddziału Intensywnej Terapii Medycznej

Krótki opis zadania	Zakup sprzętu medycznego i ratowniczego.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Szpital w Aleksandrowie Kujawskim Sp. z o.o.	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego	Budżet Powiatu, Budżet Powiatowego Szpitala w Aleksandrowie Kujawskim Sp. z o.o., Ministerstwo Zdrowia

II.5.10. Modernizacja budynków szpitala, ciągów komunikacyjnych i dróg ewakuacji, do wymogów przepisów przeciwpożarowych.

Krótki opis zadania	Dostosowanie infrastruktury Powiatowego Szpitala w Aleksandrowie Kujawskim do przepisów i norm przeciwpożarowych wynikających z aktów prawnych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Infrastruktury	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Szpital w Aleksandrowie Kujawskim Sp. z o.o.	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego	Budżet Powiatu, Budżet Powiatowego Szpitala w Aleksandrowie Kujawskim Sp. z o.o., Ministerstwo Zdrowia

II.5.11. Wprowadzanie nowych technologii medycznych i informatycznych do placówek służby zdrowia na terenie Powiatu.

Krótki opis zadania	Wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych oraz informatycznych do placówek służby zdrowia na terenie powiatu, także odnoszących się do profilaktyki zdrowotnej i promocji zdrowia.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiatowy Szpital w Aleksandrowie Kujawskim Sp. z o.o., zakłady opieki zdrowotnej z terenu powiatu	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne Powiatu Aleksandrowskiego	Budżet Powiatu, Budżet Powiatowego Szpitala w Aleksandrowie Kujawskim Sp. z o.o., Ministerstwo Zdrowia

CEL OPERACYJNY II.6**DOSKONALENIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA JEDNOSTKĄ SAMORZĄDOWĄ****UZASADNIENIE**

Realizacja niniejszego celu operacyjnego przejawia się przede wszystkim we wdrażaniu nowoczesnych form zarządzania w administracji publicznej. Działania te powinny nawiązywać do zadań wyodrębnionych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego do roku 2020. Do działań tych należą przede wszystkim tworzenie narzędzi i praktyk do okresowej oceny sprawności struktury organizacyjnej pod kątem realizacji strategicznych celów jednostki, orientacja działań na osiąganie rezultatów pod kątem racjonalizacji kosztów funkcjonowania administracji publicznej, usprawnienie procesu podejmowania decyzji publicznych na podstawie analiz i zintegrowanych wskaźników, wdrożenie podejścia procesowego w urzędach administracji publicznej wg wymagań normy ISO 9001:2001, wdrożenia nowoczesnych systemów komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej, itp. Działania te dotyczą również wszystkich instytucji dla których samorząd powiatowy jest organem prowadzącym.

Innym niezwykle istotnym zadaniem w ramach niniejszego celu operacyjnego jest rozwój usług elektronicznych, wprowadzających nową jakość w obsłudze mieszkańca, inwestora oraz organizacji pracy jednostek administracji publicznej - e-administracja. W ramach niniejszego zadania należy dążyć do opracowania i wdrożenia wystandaryzowanych procedur on-line dla administracji publicznej, rozbudowy dostępu do elektronicznej informacji publicznej (e-administracja), opracowania zbioru standardów procedur i dokumentów elektronicznych niezbędnych do obsługi mieszkańców i inwestorów, stworzenia warunków prawnych i organizacyjnych umożliwiających realizację przez jednostki administracji publicznej oraz firmy sektora IT przedsięwzięć w modelu partnerstwa publiczno-prywatnego, realizacji szkoleń pracowników w zakresie praktycznego stosowania technologii informatycznej, organizacji pracy i przepisów prawa.

Zadania:

II.6.1. Wdrażanie nowoczesnych systemów zarządzania w administracji publicznej (TQM, CAF, ISO, itp.);

Krótki opis zadania	Doskonalenie jakości usług publicznych w administracji samorządowej przy zastosowaniu nowoczesnych systemów zarządzania. Zadanie realizowane w instytucjach dla których jst jest organem prowadzącym.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Instytucje i organizacje z branży zarządzania, uczelnie wyższe, jednostki organizacyjne Powiatu	Budżet Powiatu

II.6.2. Stały zawodowy rozwój umiejętności pracowników samorządowych Powiatu;

Krótki opis zadania	Starostwo Powiatowe jako organizacja ucząca się: służba przygotowawcza, systematyczna realizacja potrzeb szkoleniowych dla pracowników Urzędu, pomoc osobom studiującym na studiach zaocznych oraz uczących się na studiach podyplomowych, systematyczne szkolenia dla pracowników samorządowych, także z instytucji dla których samorząd powiatowy jest organem prowadzącym.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Instytucje i organizacje z branży zarządzania, instytucje szkoleniowe, uczelnie wyższe, jednostki organizacyjne powiatu	Środki zewnętrzne

II.6.3. Wsparcie procesu tworzenia bezpiecznych sieci szerokopasmowych, w szczególności na obszarach objętych wykluczeniem cyfrowym.

Krótki opis zadania	Włączanie Powiatu Aleksandrowskiego do projektów regionalnych i ogólnokrajowych z zakresu rozwoju sieci szerokopasmowych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Urząd Marszałkowski, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, firmy z branży IT	Środki zewnętrzne

II.6.4. Wsparcie rozwoju nowoczesnej infrastruktury teleinformatycznej niezbędnej dla rozwoju mieszkańców (Punkty Publicznego Dostępu do Internetu) i przedsiębiorstw.

Krótki opis zadania	Włączanie Powiatu Aleksandrowskiego do projektów regionalnych i ogólnokrajowych z zakresu rozwoju dostępu do Internetu.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Urząd Marszałkowski, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, firmy z branży IT	Środki zewnętrzne

II.6.5. Rozwój usług elektronicznych e-administracji (w tym, opracowanie i wdrożenie kolejnych procedur on-line, wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego oraz elektronicznego obiegu dokumentów).

Krótki opis zadania	Realizacja zadań wynikających z programów rządowych dotyczących elektronicznej obsługi administracyjnej i elektronicznego obiegu dokumentów.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Urząd Marszałkowski, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, firmy z branży IT	Środki zewnętrzne

CEL OPERACYJNY II.7 AKTYWIZACJA POSTAW OBYWATELSKICH

UZASADNIENIE

Podstawowym celem aktywności lokalnej jest rozwój społeczny poprzez integrację i aktywizację w zakresie społecznym, zdrowotnym, edukacyjnym, zawodowym i kulturalnym, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. Promocja postaw obywatelskich i wspieranie inicjatyw społecznych może odbywać się w równych formach: poprzez aktywizację obywateli w podejmowaniu inicjatyw społecznych, wspieranie akcji społecznych mających na celu zaspakajanie lokalnych potrzeb, wspomaganie działań skierowanych na budowę społeczności solidarnej oraz prowadzenie konsultacji przy uchwalaniu i realizowaniu budżetów Jednostek Samorządu Terytorialnego. Na potrzeby realizacji niniejszego celu wybrano zadania, które częściowo zniwelują występujące braki.

Zadania:

II.7.1. Utworzenie systemu informacji o formach aktywności lokalnej oraz realizacja z zakresu zakładania organizacji pozarządowych;

Krótki opis zadania	System ten przybliży osobom chętnym i zainteresowanym korzyści płynące z pracy społecznej oraz może stanowić alternatywne źródło dochodów.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe z terenu Powiatu.	Budżet Powiatu

II.7.2. Promowanie aktywnych postaw obywatelskich wśród młodzieży;

Krótki opis zadania	Organizacja szkoleń, warsztatów i konkursów poszerzających wiedzę z zakresu postaw obywatelskich o zasięgu powiatowym (ponadgminnym), skierowanych do uczniów zarówno szkół publicznych jak i szkół niepublicznych na terenie Powiatu Aleksandrowskiego. Podejmowanie inicjatyw młodzieżowych jak projekty grupowe przygotowywane na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym oraz sieci współpracy łączące podobne projekty z różnych krajów, aby wzmocnić ich aspekt europejski oraz rozszerzyć współpracę i wymianę doświadczeń między młodymi ludźmi.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Organizacje typu non profit lub organizacje pozarządowe	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, lokalne lub regionalne instytucje publiczne; nieformalne grupy młodzieży;	Środki zewnętrzne, Budżet Powiatu

II.7.3. Promocja działań prospołecznych w Powiecie Aleksandrowskim;

Krótki opis zadania	Zadanie dotyczy podejmowania działań w zakresie wolontariatu i filantropii oraz zachęcania społeczności lokalnej do podejmowania inicjatyw obywatelskich.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Organizacje typu non-profit lub organizacje pozarządowe	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, Powiatowy Urząd Pracy, Policja i Straż Miejska, Centrum Kultury	Budżet Powiatu

II.7.4. Opracowanie i realizacja zadań Powiatowego Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi

Krótki opis zadania	Głównym celem programu jest prowadzenie przez Powiat Aleksandrowski działalności w sferze zadań publicznych powiatu określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873) we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, prowadzącymi odpowiednio do terytorialnego zakresu działania Powiatu, działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym zadaniom Powiatu. Ustalenie zadań priorytetowych samorządu powiatowego na kolejne lata.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Jednostki organizacyjne Powiatu, Organizacje pozarządowe, Samorząd Gminny, Ośrodki kultury,	Budżet Powiatu,

Kierunek priorytetowy:

OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO I BIORÓŻNORODNOŚCI

CEL STRATEGICZNY I ZACHOWANIE WALORÓW NATURALNYCH I POPRAWA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

UZASADNIENIE

Pierwszy cel strategiczny w niniejszym kierunku rozwoju nakierowany jest na zachowanie walorów i poprawę stanu środowiska naturalnego oraz na utrzymanie potencjału dziedzictwa kulturowego Powiatu Aleksandrowskiego. Ma to służyć kształtowaniu wizerunku Powiatu Aleksandrowskiego uwzględniającego ekologiczne aspekty rozwoju lokalnego, kształtującą odpowiedzialność za środowisko oraz świadomość kulturowej specyfiki Powiatu wśród mieszkańców jak i odwiedzających Powiat turystów.

Niniejszy cel strategiczny realizowany będzie przez następujące cele operacyjne:

- I.1. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych
- I.2. Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu akustycznego
- I.3. Wdrożenie systemu edukacji ekologicznej mieszkańców
- I.4. Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii

CEL OPERACYJNY I.1

OCHRONA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

UZASADNIENIE

Realizacja celu ma stanowić twarde wsparcie dla możliwych do osiągnięcia efektów innych celów operacyjnych. Stan środowiska naturalnego ma wpływ zarówno na, szczególnie istotną ze względu na położenie Powiatu, atrakcyjność lokacyjną Powiatu Aleksandrowskiego jak i współzależną w tym przypadku atrakcyjność turystyczną i uzdrowiskową.

Zadania:

I.1.1. Monitorowanie czystości wód na terenie Powiatu oraz eliminowanie występujących i potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych;

Krótki opis zadania	Bieżące monitorowanie stanu jakości wód powierzchniowych na terenie Powiatu oraz nadzorowanie potencjalnych źródeł zanieczyszczenia wód.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Mieszkańcy, Organizacje pozarządowe, Powiatowy Inspektorat Sanitarny	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Powiatowy Inspektorat Sanitarny

I.1.2. Podniesienie stanu czystości wód dla celów komunalnych i turystycznych;

Krótki opis zadania	Promowanie inwestycji przyczyniających się do zmniejszania zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorzady gmin Powiatu Aleksandrowskiego	Mieszkańcy, Organizacje pozarządowe, Powiatowy Inspektorat Sanitarny	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Urząd Wojewódzki, Środki zewnętrzne

I.1.3. Wdrażanie działań edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Powiatu w zakresie ochrony wód;

Krótki opis zadania	Kampanie edukacyjne kierowane do dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Powiatu mają na celu zwiększenie świadomości ekologicznej ludności, a tym samym ochronę wód powierzchniowych i podziemnych - zapobieganie zanieczyszczeniom wód, zmniejszanie zużycia wody do celów konsumpcyjnych i użytkowych, itp.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorzady gmin Powiatu Aleksandrowskiego	Organizacje pozarządowe, szkoły, mieszkańcy	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Urząd Wojewódzki

CEL OPERACYJNY I.2

OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I KLIMATU AKUSTYCZNEGO

UZASADNIENIE

Cel niniejszy ukierunkowany jest na poprawę jakości życia mieszkańców, jak i budowę wizerunku czystego ekologicznie Powiatu Aleksandrowskiego. Działania zmierzające w kierunku zmniejszenia emisji substancji zanieczyszczających środowisko są także istotne ze względu na planowaną intensyfikację ruchu turystycznego w Powiecie.

Zadania:

I.2.1. Promocja systemów grzewczych oraz urządzeń ograniczających emisję zanieczyszczeń do atmosfery;

Krótki opis zadania	Promowanie rozwiązań wykorzystujących alternatywne źródła energii (m.in.: kolektory słoneczne, mini-elektrownie wiatrowe, kotłownie wykorzystujące biomasę i biogaz, itp.).	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorzady gmin Powiatu Aleksandrowskiego	Organizacje pozarządowe, inwestorzy prywatni, mieszkańcy	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Powiatowy Inspektorat Sanitarny

I.2.2. Wdrażanie działań edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Powiatu w zakresie ochrony powietrza;

Krótki opis zadania	Propagowanie wśród mieszkańców powiatu urządzeń bazujących na alternatywnych źródłach energii. Prowadzenie informacji i pomocy doradczej w zakresie korzystania ze środków pomocowych na inwestycje wykorzystujące odnawialne źródła energii.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorzady gmin Powiatu Aleksandrowskiego	Organizacje pozarządowe, szkoły, mieszkańcy	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Powiatowy Inspektorat Sanitarny, Urząd Wojewódzki

I.2.3. Zwracanie szczególnej uwagi na poprawę jakości powietrza w miejscowościach uzdrowiskowych i turystyczno-rekreacyjnych;

Krótki opis zadania	Szczególne monitorowanie powietrza w miejscowościach odwiedzanych masowo przez turystów i kuracjuszy, kierowanie akcji edukacyjnych do mieszkańców tych miejscowości, wspieranie za pomocą programów dofinansowujących inwestycje bazujące na energii odnawialnej.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorzady gmin Powiatu Aleksandrowskiego	Organizacje pozarządowe, mieszkańcy, firmy prywatne	Środki zewnętrzne

I.2.4. Instalacja urządzeń ograniczających doływ hałasu w miejscach szczególnie narażonych;

Krótki opis zadania	Instalacja ekranów akustycznych i innych urządzeń ograniczających doływ hałasu, szczególnie w miejscach odwiedzanych przez turystów i kuracjuszy oraz w terenach zurbanizowanych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorzady gmin Powiatu Aleksandrowskiego	Zarządcy dróg, firmy prywatne	Środki zewnętrzne

CEL OPERACYJNY I.3

WDROŻENIE SYSTEMU EDUKACJI EKOLOGICZNEJ MIESZKAŃCÓW

UZASADNIENIE

Osiągnięcie celu powinno stanowić niezbędne uzupełnienie inwestycji w ochronę środowiska, zapewniając trwałe zahamowanie procesów degradacji środowiska naturalnego, będących następstwem niewłaściwej działalności człowieka. Realizacja tego celu zakłada dotarcie do wszystkich rodzajów odbiorców - młodzieży zamieszkującej w powiecie, dorosłych mieszkańców Powiatu, jak i odwiedzających go turystów.

Zadania:

I.3.1. Szeroka edukacja ekologiczna różnych grup i środowisk społecznych;

Krótki opis zadania	Edukowanie społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska, oszczędnego gospodarowania zasobami środowiska naturalnego. Zaangażowanie różnych partnerów lokalnych - szkoły, organizacje pozarządowe, instytucje samorządowe, itp.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Organizacje pozarządowe, samorzady gmin Powiatu Aleksandrowskiego, mieszkańcy, firmy prywatne, Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Budżet Powiatu, Budżet województwa, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Budżet Ośrodka Doradztwa Rolniczego

I.3.2. Popularyzowanie ekologicznych metod gospodarowania;

Krótki opis zadania	Organizowanie szkoleń, kursów, wizyt studyjnych dla rolników z zakresu ekologicznych metod upraw, hodowli oraz zarządzania gospodarstwem rolnym.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, organizacje pozarządowe, samorządy gmin Powiatu Aleksandrowskiego, rolnicy, ośrodki doradztwa rolniczego	Budżet Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, budżet Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Budżet Powiatu, Budżet województwa, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

CEL OPERACYJNY I.4**ZWIĘKSZENIE UDZIAŁU ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII****UZASADNIENIE**

Zgodnie z tendencjami ogólnoświatowymi, Polska musi zwiększać udziały energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych. Stąd też coraz więcej środków jest przeznaczanych na wdrażanie technologii bazujących na biomasie, energii słonecznej, wiatrowej, wodnej, pompach ciepłych, itp. Na terenie Powiatu Aleksandrowskiego występują dobre warunki do wprowadzania niemalże wszystkich technologii pozyskiwania energii odnawialnej.

Zadania:

I.4.1. Promocja systemów grzewczych oraz urządzeń ograniczających emisję zanieczyszczeń do atmosfery;

Krótki opis zadania	Promowanie rozwiązań wykorzystujących alternatywne źródła energii (m.in.: kolektory słoneczne, mini-elektrownie wiatrowe, kotłownie wykorzystujące biomasę i biogaz, itp.).	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Organizacje pozarządowe, firmy specjalistyczne, mieszkańcy, firmy prywatne	Środki zewnętrzne

I.4.2. Wspieranie inwestycji z zakresu pozyskiwania energii odnawialnej;

Krótki opis zadania	Wspieranie inwestorów realizujących inwestycje z zakresu pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Organizacje pozarządowe, firmy specjalistyczne, mieszkańcy, firmy prywatne	Środki zewnętrzne

Kierunek priorytetowy:

ATRAKCYJNOŚĆ TURYSTYCZNA POWIATU

CEL STRATEGICZNY I WDROŻENIE PROFESJONALNEJ OFERTY TURYSTYCZNEJ POWIATU

UZASADNIENIE

Położenie Powiatu Aleksandrowskiego w centralnej części Polski oraz przebiegające przez jego obszar ważne szlaki komunikacyjne a przy tym dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna (drogowa, kolejowa, wodna) sprawiają, że Powiat jest łatwo dostępny z różnych kierunków Polski.

Teren Powiatu Aleksandrowskiego to obszar wyjątkowo atrakcyjny dla turystów z kraju i z zagranicy, zarówno pod względem cennych obiektów zabytkowych, jak i osobliwości przyrodniczych flory jak i fauny. Największą atrakcją turystyczną tego rejonu jest niewątpliwie miasto uzdrowiskowe Ciechocinek z jedyną w Europie XIX-wieczną fabryką soli ("Warzelnia Soli") wraz z trzema zabytkowymi tężniami i fontanną "Grzyb". Miasto Aleksandrów Kujawski przyciąga zabytkową architekturą związaną z początkami miasta (budynek dworcowy z 1860 r., pałacem Trojanowskich z ok. 1890 r., a także kościołem parafialnym pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego. Przez miasto przebiega jeden z ważniejszych turystycznych szlaków samochodowych - "Szlak Powstania Styczniowego na Kujawach". Atrakcją turystyczną Nieszawy jest niewątpliwie przeprawa promowa przez Wisłę. Najważniejszymi zaś zabytkami są: gotycki kościół farny z lat 1460-1468, klasztor i kościół franciszkanów z pierwszej połowy XVIII w., klasycystyczny Ratusz Miejski z 1829 r. rozbudowany w 1859 roku, plebania z 1848 r. (miejsce urodzenia malarza Stanisława Noakowskiego) i liczne kamienice z tego okresu oraz stare domki rybackie. Miejscem godnym uwagi jest także Muzeum Parafialne w Raciążku, zorganizowane w kapitularku nad zakrystią, gdzie zgromadzono wiele interesujących eksponatów z różnych epok. Wśród nich dominują naczynia, szaty i księgi liturgiczne, a także rzeźby sakralne, przedmioty codziennego użytku oraz militaria.

Przez teren Powiatu Aleksandrowskiego przebiega wytyczony obszar chroniony programem Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły (kod obszaru PLB040003) o ogólnej powierzchni 33559 ha, położony w województwach: kujawsko-pomorskim i pomorskim. Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej E 39. Występują tu co najmniej 44 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi. Na uwagę zasługuje również bogata fauna kręgową: minóg rzeczny, boleń, traszka grzebieniasta, kumak nizinny, bóbr europejski. Na terenie Powiatu występuje również „Obszar Chronionego Krajobrazu Nizina Ciechocińska”.

Jedną ze słabych stron Powiatu jest niski poziom identyfikacji jego mieszkańców oraz zbyt małe ich zaangażowanie w rozwój lokalnej przedsiębiorczości, w tym

turystyki i agroturystyki. Dlatego też zostaną podjęte pewne działania żeby ich zaktywizować w tym właśnie kierunku.

Te wszystkie wymienione powyżej cechy wpłynęły na charakter celu strategicznego, który ma za zadanie zwiększyć rozpoznawalność Powiatu na arenie krajowej, podnieść standardy obsługi przebywających tu turystów oraz podwyższyć jakość obsługi ruchu turystycznego.

Niniejszy cel strategiczny realizowany będzie przez następujące cele operacyjne:

- I.1. Promocja istniejących oraz kreowanie nowych produktów regionalnych i tradycyjnych
- I.2. Zintegrowana promocja walorów i atrakcji turystycznych Powiatu w oparciu o posiadane zasoby naturalne i kulturowe
- I.3. Zapewnienie wysokiego poziomu obsługi ruchu turystycznego
- I.4. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej w Powiecie;
- I.5. Intensyfikacja działalności kulturalnej, zachowanie tradycji lokalnych oraz ochrona dziedzictwa kulturowego.

CEL OPERACYJNY I.1

PROMOCJA ISTNIEJĄCYCH ORAZ KREOWANIE NOWYCH PRODUKTÓW REGIONALNYCH I TRADYCYJNYCH

UZASADNIENIE

Lista produktów tradycyjnych prowadzona jest przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W 2010 roku zarejestrowanych na niej było 802 produkty tradycyjne, w podziale na 10 kategorii. Na terenie województwa Kujawsko-Pomorskiego zarejestrowane są 23 produkty tradycyjne, z czego aż 4 pochodzą z Powiatu Aleksandrowskiego. Należą do nich:

- ➔ chleb kujawski,
- ➔ żurek kujawski,
- ➔ ogórki małosolne,
- ➔ księżycówka z Kujaw.

Na wpis na listę oczekują: sól ciechocińska oraz masło wołuszewskie.

Działania Powiatu Aleksandrowskiego w tej kwestii sprowadza się do aktywnej promocji istniejących już produktów, w celu podnoszenia ich znaczenia na arenie krajowej oraz efektywnej ich dystrybucji, w celu zapewnienia dochodowości gospodarstwom je wytwarzającym.

Zadania:

I.1.1. Wspieranie działań związanych z wytwarzaniem produktów lokalnych i ich efektywna dystrybucją;

Krótki opis zadania	Działania wspierające objęte by szkolenia pogłębiające wiedzę na temat dostępności środków unijnych oraz kroki konieczne do podjęcia przy wytwarzaniu produktów lokalnych. Zapewnienie efektywnej sprzedaży produktów poprzez przeprowadzenie i publikowanie badań rynkowych dotyczących regionalnego rynku turystycznego oraz opracowanie i publikowanie ekspertyz.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Polska Federacja Turystyki Wiejskiej Gospodarstwa Gościnne, Instytucje działające w obszarze rozwoju obszarów wiejskich, rolnicy, miejscowi liderzy, LGD.	Środki zewnętrzne

I.1.2. Uczestnictwo w targach i imprezach promujących lokalne produkty oraz organizacja własnej stałej imprezy na skalę regionu.

Krótki opis zadania	Partycypacja w różnego rodzaju targach przyczynia się do wymiany cennych doświadczeń, nawiązywania nowych kontaktów a przede wszystkim wiąże się z pozyskiwanie nowych turystów. Organizacja własnej imprezy promującej produkty lokalne przez Powiat, wpisanej na stałe w kalendarz imprez zachęci do odwiedzania powiatu jak i do samoorganizacji się mieszkańców na rzecz podejmowania nowych działań.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Organizacja pozarządowe działające na terenie Powiatu,	Środki zewnętrzne

CEL OPERACYJNY I.2**ZINTEGROWANA PROMOCJA WALORÓW I ATRAKCJI TURYSTYCZNYCH POWIATU W OPARCIU O POSIADANE ZASOBY NATURALNE I KULTUROWE****UZASADNIENIE**

Walory przyrodniczo-geograficzne Powiatu Aleksandrowskiego kształtowane są w dużej mierze przez rzekę Wisłę, płynącą granicami Powiatu oraz dodatkowo wzbogacane występowaniem wód mineralnych w Ciechocinku i jego okolicach. W związku z tym wymagają one zastosowania takich narzędzi promocji, które w pełni oddadzą turystyczny i uzdrowski charakter Powiatu. Dla efektywniejszego wykorzystania atrakcyjności wypoczynkowo-uzdrowskiej i krajoznawczo-kulturalnej regionu, konieczne jest przedstawienie bogatej oferty atrakcyjnych produktów turystycznych oraz aktywna ich promocji wśród potencjalnych gości Powiatu. Oferta powinna ściągać i zachęcać do dowiedzenia Powiat Aleksandrowski tych turystów, których miejscem docelowym nie był sam Powiat i znaleźli się tu tylko przejazdem. Do tego konieczna będzie wizualizacja i oznakowanie Powiatu, w sposób zachęcający i przekonujący do postania na dłużej.

Obecnie Powiat Aleksandrowski pomimo ciekawej oferty turystycznej, nie jest (z wyjątkiem Ciechocinka) jednoznacznie postrzegany jako rejon atrakcyjny turystycznie i zdecydowanie brakuje mu wizerunku na mapie turystycznej województwa kujawsko-pomorskiego. Obszar jest kojarzony przede wszystkim z turystyką uzdrowską i łożyskami, a w tej grupie turystów są głównie osoby starsze. Wskazane będzie rozróżnienie ofert turystycznej pod względem wieku i czasu pobytu odwiedzających w powiecie.

Zadania:**I.2.1. Opracowanie i wdrażanie „Strategii Rozwoju Turystyki i Promocji Powiatu”;**

Krótki opis zadania	Opracowany dokument pozwoli na wybór obszarów najbardziej strategicznych dla rozwoju turystyki w powiecie oraz dobierze odpowiednie rodzaje narzędzi, które przyczynią się efektywnej promocji Powiatu na poziomie kraju.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego - Wydział Rozwoju i Promocji Powiatu	Samorządy gmin z terenu Powiatu	Budżet Powiatu

1.2.2. Współdziałanie z ośrodkami zajmującymi się organizacją i promocją turystyki z terenu województwa i kraju;

Krótki opis zadania	Wspólna organizacja imprez rekreacyjnych i turystycznych dla mieszkańców i osób odwiedzających Powiat. Ze względu na położenie Powiatu najbardziej odpowiednie byłby rajdy, spływy kajakowe, biegi przełajowe oraz obozy dla młodzieży.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	PTTK, Izby Turystyczne z terenu Powiatu	Budżet Powiatu

1.2.3. Promocja walorów turystycznych Powiatu na lokalnych, regionalnych i krajowych targach turystycznych;

Krótki opis zadania	Współpraca przedstawicieli Urzędów i Biur Promocji Gmin i Powiatów w celu promocji walorów turystycznych podczas targów lokalnych, regionalnych i krajowych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorzady gmin z terenu Powiatu	Budżet Powiatu, Środki zewnętrzne

1.2.4. Lepsze wykorzystywanie walorów środowiskowych i przyrodniczych dla ożywienia ruchu turystycznego, w oparciu np. o uzdrowisko Ciechocinek.

Krótki opis zadania	Wykorzystanie zasobów i możliwości rozwiniętego już lecznictwa uzdrowiskowego oraz aktywnej rekreacji w atrakcyjnym środowisku przyrodniczym w połączeniu z poznawaniem zabytków i innych przejawów dziedzictwa kulturowego. Wspieranie inwestycji dotyczących rozwoju ruchu turystycznego i przewozowego na Wiśle - stopień wodny w Nieszawie lub Ciechocinku oraz rewitalizacji drogi wodnej (Wiśla) poniżej stopnia wodnego w miejscowości Osiek przez budowę przystani wodnej.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorzady gmin	Jednostki wspierające kulturę i turystykę, LOT'y, KPOT, PTTK, Izby Turystyczne z terenu Powiatu	Budżet Powiatu, środki zewnętrzne

CEL OPERACYJNY I.3**ZAPEWNIENIE WYSOKIEGO POZIOMU OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO****UZASADNIENIE**

Zasoby ludzkie są kluczowym czynnikiem sukcesu przemysłu turystycznego, który wyróżnia się na rynku pracy bardzo dużym potencjałem rozwojowym. Rola zasobów ludzkich jest tym istotniejsza, im bardziej traktujemy szeroko pojętą turystykę jako branżę opartą na usługach, w których z kolei sukces rynkowy jest w znacznym stopniu uzależniony od jakości i standardu. Znaczenie profesjonalnych kadr w turystyce wynika właśnie z jej usługowej specyfiki, która przekłada się bezpośrednio na fakt ciągłego obcowania ludzi z ludźmi, czyli stałej relacji obsługujący - klient. Pozytywne lub negatywne doświadczenia turystów-klientów wynikają z ciągłego kontaktu z wyselekcjonowanymi przedstawicielami rynku usług turystycznych. Bardzo istotna jest możliwość zaangażowania społeczności lokalnej w bezpośrednią obsługę ruchu turystycznego i to nie tylko w charakterze właścicieli gospodarstw agroturystycznych czy innych obiektów związanych z zaspakajaniem potrzeb przyjeżdżających, ale też, a może przede wszystkim, tworzenie grup lokalnych przewodników, ludzi przekazujących swoją wiedzę i pasję turystom. Duże znaczenie dla dynamicznego rozwoju turystyki ma podnoszenie kwalifikacji pracowników administracji samorządowej, głównie w obszarze znajomości języków obcych i możliwości pozyskiwania finansowania projektów ze środków europejskich.

Zadania:**I.3.1. Organizowanie szkoleń dla kadr turystyki;**

Krótki opis zadania	Kształcenie kadr w zakresie obsługi ruchu turystycznego (gastronomia, agrobiznes, hotelarstwo, itp.) i organizacja systemu szkoleń, z uwzględnieniem wyjazdów studyjnych do innych regionów kraju i za granicę.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Instytucje turystyczne i agroturystyczne	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gmin z terenu Powiatu, gospodarstwa agroturystyczne i ich związki, organizacje pozarządowe, Kujawsko - Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Stowarzyszenie Partnerstwo Ziemi Kujawskiej	Budżet gmin, budżet Powiatu, środki zewnętrzne.

I.3.2. Utworzenie i bieżąca aktualizacja turystycznego interaktywnego portalu internetowy;

Krótki opis zadania	Portal będzie zawierał kompletne i aktualne informacje o atrakcjach, produktach turystycznych i lokalnych oraz o bazie noclegowej zlokalizowanej na terenie Powiatu Aleksandrowskiego. Jego interaktywny charakter pozwoli na otrzymanie informacji zwrotnej od użytkownika i sukcesywne jego usprawnianie. Opracowanie ogólnodostępnej bazy danych w zakresie informacji turystycznej i infrastruktury turystycznej.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy gmin z terenu Powiatu, gminne i miejskie ośrodki kultury, podmioty branży turystycznej, organizacje pozarządowe, władze ośrodków kultu religijnego z terenu Powiatu	Budżet Powiatu, Budżety gmin z terenu Powiatu, Środki zewnętrzne

I.3.3. Spójna wizualizacja i oznakowanie atrakcji turystycznych i historycznych Powiatu;

Krótki opis zadania	Opracowanie wspólnego graficznego znaku dla wszystkich atrakcji powiatu. Ustawienie znaków informacyjnych o miejscach, które warto odwiedzić w powiecie.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy gmin z terenu Powiatu	Budżet Powiatu, Budżety gmin z terenu Powiatu

I.3.4. Podejmowanie działań na rzecz rozbudowy bazy noclegowej na terenie Powiatu Aleksandrowskiego.

Krótki opis zadania	Nierówno rozmieszczona baza noclegowa, w tym obiekty hotelowe agroturystyczne, schroniska PTSM i PTTK) stanowią o tym, że turyści nie mogą zatrzymać się na nocleg w niektórych miejscach. Współpraca z gminami w zakresie wyznaczania terenów inwestycyjnych, przyczyniłaby się do zatrzymania turysty na dłużej w powiecie.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Inwestorzy prywatni, Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze.	Samorząd powiatu aleksandrowskiego	Budżet gmin z terenu powiatu, Realizacja przedsięwzięć w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego

CEL OPERACYJNY I.4**WSPIERANIE ROZWOJU AGROTURYSTYKI I TURYSTYKI WIEJSKIEJ W POWIECIE****UZASADNIENIE**

Rolniczy charakter Powiatu Aleksandrowskiego w powiązaniu z jego cechami przyrodniczymi, jak czyste środowisko i tradycyjny charakter wsi, daje duże możliwości i potencjał dla rozwijania rolnictwa ekologicznego i agroturystyki, a także wielu innych odmian turystyki wiejskiej jakie obecnie wykształtował popyt na tego typu usługi.

Agroturystyka to jeden z najprostszych sposobów pozyskiwania alternatywnego lub dodatkowego źródła dochodów w gospodarstwach rolnych Powiatu Aleksandrowskiego, z wykorzystaniem posiadanego przez nich potencjału materialnego, w postaci położonych w atrakcyjnych pod względem turystycznym miejscach domów. Gospodarstwa które do tej pory powstały na terenie Powiatu dobrze prosperują. Dlatego też ważne jest objęcie ich wsparciem doradczym w związku z dalszym rozwojem oraz promowanie działań zachęcających mieszkańców do pójścia w tym kierunku.

Zadania:**I.4.1. Systematyczna edukacja na rzecz zakładania i prowadzenia gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych;**

Krótki opis zadania	Stymulowanie rozwoju tej formy rolnictwa, poprzez systematyczne szkolenia z zakładania, prowadzenia i finansowania działalności dla osób zainteresowanych.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, Stowarzyszenie "Partnerstwo dla Ziemi Kujawskiej"	Budżet Powiatu, środki zewnętrzne

I.4.2. Wspólne przedsięwzięcia na rzecz promocji gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych z terenu Powiatu na targach oraz w folderach i ulotkach;

Krótki opis zadania	Przygotowanie kompleksowej oferty obejmującej agroturystykę, rolnictwo ekologiczne oraz turystykę wiejską, prezentującą przyrodę, krajobraz, kulturę, zabudowę oraz kulinaria związane w Powiatem Aleksandrowskim. Celem przedsięwzięć, będzie zatrzymanie turysty w Powiecie na dłużej.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, Samorządy gmin z terenu Powiatu	Samorządy gmin z terenu Powiatu, Urząd Marszałkowski, LGD, liderzy lokalni, organizacje pozarządowe.	Środki zewnętrzne, budżet Powiatu, budżet gmin.

CEL OPERACYJNY I.5**INTENSYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI KULTURALNEJ, ZACHOWANIE TRADYCJI LOKALNYCH ORAZ OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO****UZASADNIENIE**

Dziedzictwo kulturowe postrzegane jest jako świadectwo przeszłości, ściśle korelujące z rozwojem przyszłości. Zróżnicowane dziedzictwo kulturowe występujące w Powiecie Aleksandrowskim, ze względu na unikalność niektórych jego zasobów, może zostać wykorzystane jako znak rozpoznawczy regionu.

Aby dziedzictwo kulturowe mogło być efektywnym instrumentem promocji regionu, winno mieć odpowiednią, w pełni ukazującą jego walory prezencję. W odniesieniu do zabytków architektury i urbanistyki oznacza to dobry ich stan techniczny, w odniesieniu do zabytków ruchomych odpowiednio atrakcyjnie zaaranżowane ich kolekcje, zaś - na przykład - w odniesieniu do przejawów kultury duchowej, tradycji, odpowiednie ich atrakcyjne prezentacje.

Kultura regionu stanowi nie tylko atrakcję dla turystów ale jest również częścią życia jego mieszkańców. Dlatego przy podejmowaniu działań, nie należy zapominać o potrzebach kulturalnych, jakie mają mieszkańcy i tak planować program aby każdy mógł znaleźć ofertę odpowiednią dla siebie.

Zadania:

1.5.1. Kształtowanie i zaspakajanie potrzeb kulturalnych wśród społeczeństwa lokalnego poprzez tworzenie warunków dla jej funkcjonowania i rozwoju oraz poprawę dostępności;

Krótki opis zadania	Położenie nacisku na rozwój działalności kinowej oraz oferty kulturalnej Centrów Kultury. Organizacja wystaw, spotkań autorskich lub inicjowanie wspólnych wyjazdów do teatru lub opery. Szkolenie i doskonalenie instruktorów oraz organizatorów i animatorów kultury w powiecie.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorządy gmin z terenu Powiatu	Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, ośrodki kultury, organizacje pozarządowe, mieszkańcy	Budżet Powiatu, Budżety gmin

1.5.2. Współpraca z mediami lokalnymi i regionalnymi w celu prezentacji walorów naturalnych i kulturalnych Powiatu;

Krótki opis zadania	Przygotowanie audycji lub reportaży promujących powiat z udziałem miejscowych artystów lub liderów. Współpraca ze sławnymi osobistościami związanymi lub wywodzącymi się z powiatu na rzecz aktywnej jego promocji.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Regionalne media, organizacje pozarządowe	Budżet Powiatu

I.5.3. Opracowanie i wdrażanie Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Aleksandrowskiego;

Krótki opis zadania	Program ma na celu w szczególności: włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych Powiatu, uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, popularyzację ochrony zabytków w szkołach i poza szkołami	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, samorządy gminne	Kujawsko-Pomorski Wojewódzki konserwator zabytków (delegatura we Włocławku), samorządy gmin z terenu Powiatu, organizacje pozarządowe, parafie, właściciele obiektów zabytkowych, organizacje społeczne,	Budżet Powiatu, budżet gmin, środki prywatne, środki zewnętrzne

I.5.4. Upowszechnianie i promocja twórczości lokalnych artystów ludowych;

Krótki opis zadania	Położenie nacisku na promocję zawodów ginących w zakresie rękodzieła i pamiątkarstwa. Wprowadzanie ich do skansenów i gospodarstwach prywatnych (agroturystycznych). Organizowanie warsztatów dla dzieci, młodzieży i osób starszych w celu przekazywania cennych umiejętności i zagospodarowania wolnego czasu.	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego, Samorządy Gmin z terenu Powiatu	Organizacje pozarządowe, organizacje kultury, szkoły.	Budżet Powiatu, Budżety gmin z terenu Powiatu, środki zewnętrzne.

I.5.5. Wspieranie i ochrona niematerialnego dziedzictwa kultury;

Krótki opis zadania	Głównie poprzez organizowanie wystaw, festiwali, imprez artystycznych, konkursów, konferencji, wspieranie publikacji naukowych i popularyzatorskich o historii i kulturze Powiatu. Spotkania integracyjno - edukacyjne połączone z wymianą doświadczeń między organizacjami zajmującymi się pielęgnacją tradycji i ochroną dziedzictwa kulturowego	
Jednostka koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Samorząd Powiatu Aleksandrowskiego	Samorządy gmin z terenu Powiatu, organizacje pozarządowe, parafie, organizacje społeczne,	Budżet Powiatu, budżety gmin z terenu Powiatu, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

X. MIERNIKI REALIZACJI CELÓW

Nazwa celu	Rodzaj wskaźnika
Rozwój indywidualnej przedsiębiorczości i postaw innowacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> ▫ liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na 1000 mieszkańców, ▫ liczba osób pracujących w powiecie (wskaźnik zatrudnienia) ▫ liczba przedsiębiorstw zakładanych przez osoby korzystające ze szkoleń,
Tworzenie stref aktywności gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> ▫ powierzchnia terenów uzbrojonych przewidzianych pod działalność gospodarczą
Promocja gospodarcza Powiatu	<ul style="list-style-type: none"> ▫ powierzchnia uzbrojonych działek budowlanych,
Organizacja sprawnego systemu komunikacyjnego	<ul style="list-style-type: none"> ▫ liczba kilometrów wybudowanych ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych, ▫ liczba utworzonych linii komunikacji, ▫ liczba wybudowanych miejsc parkingowych, ▫ udział dróg o dobrej i bardzo dobrej jakości w długości dróg ogółem ▫ ilość sztuk punktów świetlnych
Zapewnienie efektywnej gospodarki wodnej	<ul style="list-style-type: none"> ▫ procent ludności korzystającej z wodociągów, ▫ procent ludności korzystającej z kanalizacji, ▫ liczba wybudowanych zbiorczych oczyszczalni ścieków, ▫ liczba oczyszczalni ścieków z usuwaniem miogenów, ▫ liczba wybudowanych indywidualnych oczyszczalni ścieków,
Wzmocnienie konkurencyjności lokalnych gospodarstw rolnych	<ul style="list-style-type: none"> ▫ liczba zmodernizowanych gospodarstw rolnych, ▫ liczba grup producenckich, ▫ liczba zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,

<p>Restrukturyzacja i rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ liczba rolników którzy podjęli działalność w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego, ▫ liczba rolników, którzy podjęli działalność w zakresie agroturystyki,
<p>Rozwój systemu kształcenia zawodowego oraz przekwalifikowania osób bezrobotnych, zagrożonych utratą pracy i poszukujących zatrudnienia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ liczba osób ze średnim wykształceniem, ▫ liczba osób kontynuujących naukę na studiach wyższych, ▫ udział młodzieży wiejskiej w szkołach średnich i wyższych,
<p>Promowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ liczba absolwentów szkół wyższych powracających do Powiatu, ▫ liczba zorganizowanych spotkań z doradcą zawodowym
<p>Zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ liczba szkół które wyposażone zostały w sprzęt komputerowy oraz laboratoria językowe ▫ liczba nauczycieli którzy podnieśli swoje kwalifikacje
<p>Promocja i aktywizacja postaw obywatelskich w Powiecie Aleksandrowskim</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ liczba nowopowstałych organizacji pozarządowych w powiecie ▫ liczba członków organizacji pozarządowych ▫ liczba wydarzeń społecznych zainicjowanych w powiecie
<p>Rozwój kultury fizycznej, sportu i rekreacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ liczba imprez sportowych organizowanych na terenie Powiatu, ▫ liczba obiektów sportowych w powiecie
<p>Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Aleksandrowskim</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ liczba osób o dochodach poniżej minimum biologicznego i poniżej minimum socjalnego, ▫ procent osób niepełnosprawnych posiadających pracę, ▫ procent obiektów publicznych dostępnych osobom niepełnosprawnym

Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego	<ul style="list-style-type: none"> □ Liczba interwencji policji w powiecie □ Liczba interwencji policji z udziałem nieletnich □ liczba wypadków na drogach
Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	<ul style="list-style-type: none"> □ liczba kilometrów sieci telekomunikacyjnej, □ liczba abonentów, □ liczba abonentów podłączonych do Internetu, □ liczba publicznych punktów dostępu do Internetu
Promocja zdrowia i świadczenie wysokiej jakości usług medycznych	<ul style="list-style-type: none"> □ liczba korzystających z usług medycznych □ liczba zakupionego sprzętu medycznego
Doskonalenie systemu zarządzania jednostek samorządowych	<ul style="list-style-type: none"> □ liczba jednostek samorządowych w których wprowadzono nowoczesne systemy zarządzania
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu akustycznego	<ul style="list-style-type: none"> □ wielkość całkowitej rocznej emisji z istniejących obiektów
Wdrożenie systemu edukacji ekologicznej mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> □ liczba mieszkańców Powiatu zaangażowana w działania proekologiczne, □ liczba przedsięwzięć minimalizujących negatywny wpływ na środowisko, □ liczba gospodarstw objętych systemem zagospodarowania odpadów (w tym prowadzących segregację odpadów),
Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii	<ul style="list-style-type: none"> □ liczba gospodarstw korzystających z odnawialnych źródeł energii □ liczba przedsiębiorstw korzystających z odnawialnych źródeł energii
Promocja istniejących oraz kreowanie nowych produktów regionalnych i tradycyjnych	<ul style="list-style-type: none"> □ liczba nowych produktów lokalnych □ liczba imprez zorientowanych na promocję produktów lokalnych
Zintegrowana promocja walorów i atrakcji turystycznych Powiatu w oparciu o posiadane zasoby	<ul style="list-style-type: none"> □ liczba targów, wystaw i imprez promujących Powiat Aleksandrowski □ liczba i nakład wydawnictw turystycznych promujących Powiat Aleksandrowski

	<ul style="list-style-type: none"> ▫ liczba turystów odwiedzających Powiat
Zapewnienie wysokiego poziomu obsługi ruchu turystycznego	<ul style="list-style-type: none"> ▫ liczba zorganizowanych szkoleń dla pracowników sektora turystyki ▫ liczba osób jaka wzięła udział w szkoleniach ▫ powierzchnia uzbrojonych pól kempingowych ▫ liczba przedsiębiorstw działających w sektorze turystyki
Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej w powiecie	<ul style="list-style-type: none"> ▫ liczba nowych gospodarstw agroturystycznych, ▫ liczba turystów korzystających z usług gospodarstw agroturystycznych
Intensyfikacja działalności kulturalnej, zachowanie tradycji lokalnych oraz ochrona dziedzictwa kulturowego.	<ul style="list-style-type: none"> ▫ liczba odnowionych zabytków ▫ liczba spotkań z lokalnymi artystami ▫ liczba wydarzeń kulturalnych zorganizowanych na obszarach wiejskich

Bieżący zestaw mierników przyporządkowanych do poszczególnych celów operacyjnych Strategii Rozwoju jest propozycją. Monitoring Strategii na podstawie przedstawionych mierników, jak i innych nie ujętych w tym zestawieniu, pozwoli na ocenę skuteczności realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a w perspektywie długofalowej uwidoczni postęp w realizacji celów Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020.

XI. ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI WYŻSZEGO RZĘDU

Cele strategiczne i operacyjne sformułowane w trakcie opracowywania Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego zostały przeanalizowane pod kątem ich zgodności z celami strategicznymi określonymi w dokumentach wyższego rzędu. Wśród nich znalazła się Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR) oraz Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2007-2020. Korelacja i spójność z powyższymi dokumentami została przedstawiona poniżej.

Uwarunkowania wynikające ze Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015

"Strategia Rozwoju Kraju" (SRK) jest wiodącym dokumentem programowym dotyczącym rozwoju społeczno-gospodarczego Polski. SRK to wizja gospodarczego i społecznego rozwoju Polski, poprawy poziomu i jakości życia mieszkańców. Jej celem głównym jest „podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin”. W dążeniu do jego osiągnięcia prowadzi się 6 Priorytetów:

- Priorytet 1 Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki;
- Priorytet 2 Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej;
- Priorytet 3 Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości;
- Priorytet 4 Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa
- Priorytet 5 Rozwój obszarów wiejskich;
- Priorytet 6 Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej.

Z powyższymi priorytetami korespondują cele strategiczne Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego zakładające:

- Wzmocnienie konkurencyjności gospodarki lokalnej - Zgodność z celem operacyjnym a) Strategii Rozwoju Kraju „Podniesienie konkurencyjności polskich regionów” , zawartym w ramach 6 celu priorytetowego: „Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej”
- Rozwój infrastruktury technicznej zwiększającej atrakcyjność inwestycyjną Powiatu - Zgodność z celem operacyjnym b) Strategii Rozwoju Kraju „Rozwój przedsiębiorczości”, celem operacyjnym f) „Ochrona konkurencji”, sformułowanymi w ramach celu priorytetowego: „Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki”, a także zgodność z celem operacyjnym a) „Tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości i zmniejszanie obciążeń pracodawców” sformułowanym w ramach celu priorytetowego: „Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości. Cel ten koresponduje również z celem operacyjnym a) „Infrastruktura transportowa” sformułowanym w ramach celu priorytetowego „Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej” w ramach działu Infrastruktura techniczna.
- Rozwój obszarów wiejskich oraz przedsiębiorczości rolniczej - Zgodność z celem operacyjnym b) SRK „Wzrost konkurencyjności gospodarstw rolnych”.

W ramach tego celu wspierane będzie tworzenie sprzyjających warunków do organizowania się rolników w grupy producenckie oraz upowszechnianie trwałych powiązań między producentami rolnymi a przetwórcami. Cel ten jest również zgodny z celem operacyjnym c) „rozwój i poprawa infrastruktury technicznej i społecznej na obszarach wiejskich”.

- Zwiększenie elastyczności lokalnego rynku pracy - operacyjnym a) „tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości i zmniejszanie obciążeń pracodawców” oraz celem operacyjnym b) „upowszechnienie elastycznych form zatrudnienia oraz wzrost mobilności zasobów pracy”, celem operacyjnym c) „inicjatywy na rzecz równości szans na rynku pracy”, celem operacyjnym d) „dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy”, celem operacyjnym g) „wzrost efektywności instytucjonalnej obsługi rynku pracy”, sformułowanych w celu priorytetowym 3: „Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości”.
- Podnoszenie poziomu świadczonych usług publicznych - Zgodność z celem operacyjnym a) „budowa zasługującej na społeczne zaufanie, sprawnej władzy publicznej oraz przeciwdziałanie korupcji” sformułowanych w 4 celu priorytetowym „Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa”. Zgodność z celem operacyjnym a) „infrastruktura edukacji”, oraz celem operacyjnym b) „infrastruktura ochrony zdrowia i socjalna”, celem operacyjnym c) „infrastruktura kultury, turystyki i sportu” sformułowanymi w celu priorytetowym 2: „Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej” a także zgodność z celem operacyjnym c) „rozwój i poprawa infrastruktury technicznej i społecznej na obszarach wiejskich” sformułowanym w celu priorytetowym 5: „Rozwój obszarów wiejskich”.
- Zachowanie walorów naturalnych i poprawa stanu środowiska przyrodniczego - Zgodność z celem operacyjnym e) „infrastruktura ochrony środowiska”, sformułowanym w ramach 2 celu priorytetowego „Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej”, zgodność z celem operacyjnym b) „wyrównywanie szans rozwojowych obszarów problemowych”, sformułowanym w 6 celu priorytetowym „Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej”.
- Wdrożenie profesjonalnej i kompleksowej oferty turystycznej Powiatu - Zgodność z celem operacyjnym c) „infrastruktura kultury, turystyki i sportu z działu infrastruktura społeczna” sformułowanymi w ramach 2 celu priorytetowego „Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej”, zgodność z celem operacyjnym c) „rozwój i poprawa infrastruktury technicznej i społecznej na obszarach wiejskich”, sformułowanym w celu priorytetowym 5: „Rozwój obszarów wiejskich”. Zgodność również z celem operacyjnym a) „Podniesienie konkurencyjności polskich regionów”, sformułowanym w celu priorytetowym 6: „Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej”.

Uwarunkowania wynikające z Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR).

Dokument został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 13 lipca 2010 roku. Wyznacza on cele polityki regionalnej wobec poszczególnych terytoriów w kraju, w tym w szczególności obszarów miejskich i wiejskich oraz definiuje ich relacje w odniesieniu do innych polityk publicznych o wyraźnym terytorialnym ukierunkowaniu. Cele polityki regionalnej do 2020 roku określone w KSRR stanowią rozwinięcie celu strategicznego jakim jest *Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju - wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym* i adresowane są w szczególności do wyznaczonych terytoriów, tj. do obszarów strategicznej interwencji państwa.

Niniejsza Strategia wykazuje zgodność z KSRR w celach operacyjnych:

1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów („konkurencyjność”),
2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”),
3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie („sprawność”).

Uwarunkowania wynikające ze Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2007-2020.

Celem nadrzędnym Strategii jest poprawa konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Dokument został podzielony na 3 Priorytetowe obszary działań:

Priorytetowy obszar działań 1. Rozwój nowoczesnej gospodarki

Priorytetowy obszar działań 2. Unowocześnienie struktury funkcjonalno - przestrzennej Regionu

Priorytetowy obszar działań 3. Rozwój zasobów ludzkich

Strategia Powiatu Aleksandrowskiego przyczynia się do realizacji poszczególnych Priorytetowych Obszarów Strategii Województwa między innymi poprzez:

- Cel strategiczny Wzmocnienie konkurencyjności gospodarki lokalnej jest zgodny z Działaniem 1.1. Kreowanie warunków przedsiębiorczości i upowszechniania innowacji.
- Cel strategiczny Rozwój infrastruktury technicznej zwiększającej atrakcyjność inwestycyjną Powiatu jest zgodny z Działaniem 2.2. Rozwój infrastruktury technicznej.
- Cel strategiczny Rozwój obszarów wiejskich oraz przedsiębiorczości rolniczej jest zgodny z Działaniem 1.2. Wzmacnianie konkurencyjności regionalnej gospodarki rolnej.
- Cel strategiczny Zwiększenie elastyczności lokalnego rynku pracy jest zgodny z Działaniem 3.3. Promocja zatrudnienia osób pozostających bez pracy lub zagrożonych jej utratą.

- Cel strategiczny Podnoszenie poziomu świadczonych usług publicznych jest zgodny z Działaniem 2.3. Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego oraz z Działaniem 2.4. Rozwój infrastruktury społecznej a także Działaniem 3.1. Budowa społeczeństwa opartego na wiedzy, Działaniem 3.2. Budowa kapitału społecznego, Działaniem 3.4. Promocja i profilaktyka zdrowia oraz Działaniem 3.5. Integracja społeczno-zawodowa i bezpieczeństwo ludności.
- Cel strategiczny Zachowanie walorów naturalnych i poprawa stanu środowiska przyrodniczego jest zgodny z Działaniem 2.6. Zachowanie i wzbogacanie zasobów środowiska przyrodniczego.
- Cel strategiczny Wdrożenie profesjonalnej i kompleksowej oferty turystycznej Powiatu jest zgodny z Działaniem 1.3. Promocja rozwoju turystyki, Działaniem 2.5. Promocja dziedzictwa kulturowego.

Przeprowadzona analiza nie wykazała niezgodności niniejszego dokumentu z dokumentami wyższego szczebla. Cele Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego przyczyniają się do osiągania celów tychże dokumentów i korelują ze sobą na wszystkich poziomach.

XII. REKOMENDACJE WDROŻENIOWE

Procedura wdrażania, monitorowania i aktualizacji to działania niezbędne dla zagwarantowania, że postanowienia przyjęte w Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020” będą konsekwentnie realizowane, zapewnione zostaną warunki organizacyjne i instytucjonalne dla ich wdrażania i weryfikacji zapisów Strategii w odniesieniu do zmieniających się warunków otoczenia społeczno-gospodarczego.

Osiągnięcie wyznaczonych celów możliwe będzie poprzez strategiczną współpracę partnerów lokalnych skupionych wokół celów strategicznych i zadań zaproponowanych w Strategii. Taka współpraca stanowi warunek konieczny dla powodzenia strategicznej misji Powiatu Aleksandrowskiego.

Wdrażanie strategii rozwoju.

Organem nadzorującym realizację Strategii Rozwoju jest Rada Powiatu. Poza funkcją nadzorczą, kompetencją Rady Powiatu jest uchwalenie zmian w Strategii Rozwoju.

Odpowiedzialnym za wykonanie ujętych w Strategii założeń jest Zarząd Powiatu.

Zarząd Powiatu będzie realizował zapisy strategii poprzez:

- 1.nadzór nad realizacją działań operacyjnych w oparciu o sprawozdania i bieżące wnioski Zespołu ds. monitorowania Strategii powołanego uchwałą Zarządu Powiatu.
- 2.podejmowanie czynności, zmierzających do zapewnienia środków finansowych na przyjęte do realizacji działania operacyjne, a w szczególności:
uwzględnianie zadań wynikających z programu operacyjnego w projekcie budżetu Powiatu, Wieloletniej Prognozie Finansowej, Wieloletnim Planie Inwestycyjnym, oraz pozyskiwanie pozabudżetowych źródeł finansowania, np. funduszy z programów unijnych, wkładu własnego inwestorów zewnętrznych itp.,
- 3.nawiązanie współpracy z partnerami w realizacji działań operacyjnych, wymagających zaangażowania innych podmiotów, między innymi organów samorządowych gmin lub innych powiatów, samorządu województwa, instytucji naukowych i państwowych, instytucji administracji publicznej, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców.

Podstawowymi instrumentami wdrażania Strategii są:

- ❖ Wieloletni Plan Inwestycyjny
- ❖ Roczny Budżet Powiatu,
- ❖ Wieloletnia Prognoza Finansowa,
- ❖ Inne powiatowe programy np. program współpracy z organizacjami pozarządowymi, itp.

Ośrodkami koordynującymi współpracę w poszczególnych obszarach tematycznych będą stosowne wydziały merytoryczne Starostwa Powiatowego, realizujące zadania w ramach współpracy instytucjonalnej na rzecz realizacji Strategii Rozwoju Powiatu. Istnienie takiej współpracy jest niezmiernie istotne ze względu na uzyskiwanie globalnych korzyści dla Powiatu w formie: polepszenia kanałów informacyjnych, wymiany doświadczeń i przeglądu aktualnej sytuacji, a także wzmacniania wzajemnej mobilizacji i partnerstwa społecznego.

Monitorowanie strategii rozwoju.

Monitorowanie wdrażania Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego jest podstawowym warunkiem celów określonych w tym dokumencie. Monitoring ten służyć ma kontroli postępu realizacji kierunków działań oraz konkretnych zadań, weryfikacji osiągniętych rezultatów i porównywaniu ich zgodności z celami strategicznymi.

Z upływem czasu istotnym działaniem będzie również ocena sytuacji zewnętrznej i ocena założeń, które mogą się dezaktualizować w związku ze zmianami sytuacji Powiatu, regionu, kraju.

Głównymi obszarami monitorowania Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego są:

- ❖ Cele i priorytety wytyczone w Strategii,
- ❖ Wieloletni Plan Inwestycyjny,
- ❖ Roczny Budżet Powiatu,
- ❖ Wieloletnia Prognoza Finansowa,
- ❖ Inne powiatowe programy np. program współpracy z organizacjami pozarządowymi itp.

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych programów oraz celów wytyczonych w Strategii.

Podstawowym celem monitoringu jest uzyskanie mierzalnych wyników progresji osiągnięcia celów Strategii.

Odpowiedzialnym za monitorowanie Strategii będzie powołany przez Zarząd Powiatu Zespół d.s. monitorowania Strategii Rozwoju. W oparciu o zapisy Strategii Zarząd Powiatu określi szczegółowe terminy wykonania poszczególnych zadań oraz liczbowe wskaźniki osiągania zakładanych efektów w ujęciu rocznym i docelowym. Poprzez dobór właściwych wskaźników, mierzalnych i dostępnych w statystyce publicznej lub w wewnętrznym systemie sprawozdawczości Starostwa Powiatowego, możliwe będzie efektywne monitorowanie procesu wdrażania strategii rozwoju. Podstawą monitorowania efektywności wdrażania zapisów Strategii będą mierniki określone w przyjętych do realizacji celach strategicznych.

Ewaluacja (ocena) realizacji Strategii Rozwoju

W szerokim aspekcie ewaluacja dotyczy realizacji strategii oraz jej wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Ewaluacja musi także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu strategia rozwiązuje realne problemy Powiatu.

W wąskim aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji poszczególnych elementów Strategii Rozwoju, przy czym kryteriami oceny zapisów strategii są:

- wskaźniki realizacji celów i zadań strategii,
- rozwiązywanie problemów (wyzwań przyjętych w strategii),
- realizacja wizji rozwoju Powiatu (wg przyjętych składników wizji).

W celu zapewnienia wsparcia merytorycznego oraz uspołecznienie procesu ewaluacji Strategii Rozwoju, Zarząd Powiatu powoła kilkuosobowy Zespół d.s. Strategii, złożony z przedstawicieli władz samorządowych, środowisk naukowych, gospodarczych oraz organizacji pozarządowych.

Zespół ds. Strategii we współpracy z Zespołem ds. monitorowania raz na cztery lata w oparciu o zapisy Strategii dokona analizy realizacji zadań strategicznych na podstawie rocznych raportów przygotowywanych przez Zespół ds. monitorowania.

Zarząd Powiatu będzie przedkładał Radzie Powiatu corocznie sprawozdania z realizacji celów strategicznych z rozbiciem na cele operacyjne i zadania.

Zarząd Powiatu we współpracy z Zespołem ds. Strategii będzie również identyfikował potrzeby zmian zapisów Strategii w oparciu o wnioski wydziałów, jednostek organizacyjnych oraz wyniki analizy Stanu Powiatu i posumowania realizacji Strategii. Propozycje weryfikacji strategii przedstawiane będą Radzie Powiatu.